

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Jana Oulehlová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

NEDETERMINOVANÉ PLURÁLOVÉ PODMĚTY
VE ŠPANĚLSKÝCH NELITERÁRNÍCH TEXTECH

Vedoucí práce: Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Autor práce: Jana Oulehlová

Studijní obor: SJEMO

Ročník: 3.

2013

Prohlášení o původnosti práce

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 16. května 2013

.....
Jana Oulehlová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Miroslavě Aurové, PhD., za její konzultace, odborné vedení a cenné rady, které mi poskytla v průběhu jejího vypracování.

Anotace

Cílem této bakalářské práce je analyzovat případy výskytu nedeterminovaných plurálových podmětů ve španělských neliterárních textech. Teoretická část práce obsahuje seznámení s používáním určitého a neurčitého členu ve španělštině a prezentuje případy, které jeho použití nevyžadují. Praktická část je zaměřena na analýzu zkoumaného jevu, která byla provedena na základě novinových článků, a výsledky tohoto průzkumu jsou zaneseny do grafů a vzájemně porovnány.

Annotation

The aim of this thesis is to analyse cases of presence of indeterminate plural subjects in Spanish non-literary texts. The theoretical part contents explanation of using determinate and indeterminate article in Spanish and gives examples of cases when no article is needed. The practical part focuses on analysis of examined issue, which was based on newspaper articles. The results of this survey are presented in a graph and compared together.

Obsah

Úvod.....	9
1. Teoretická část	11
1.1. Člen ve španělštině.....	11
1.1.1. Definice členu	11
1.1.2. Třídy členů.....	12
1.1.3. Základní vlastnosti a použití	12
1.2. Člen určitý.....	13
1.2.1. Tvary členu určitého	13
1.2.2. Kombinatorika	14
1.2.3. Použití	14
1.3. Člen neurčitý	18
1.3.1. Tvary členu neurčitého	19
1.3.2. Kombinatorika	20
1.3.3. Použití	21
1.4. Absence členu	22
1.4.1. Definice.....	22
1.4.2. Použití	23
2. Praktická část	28
2.1. Popis metody.....	28
2.2. Internetové články.....	29
2.2.1. El Mundo	29
2.2.2. El País	33
2.2.3. La Razón.....	38
2.3. Novinové články	43
2.3.1. El Mundo	43
2.3.2. El País	46

2.3.3. La Razón.....	50
2.4. Sloveso <i>haber</i>	54
2.5. Porovnání výsledků.....	55
Závěr.....	58
Resumé.....	61
Seznam použité literatury.....	63
Seznam použitých zkratek.....	64

Úvod

Za téma mé bakalářské práce jsem si vybrala *Nedeterminované plurálové podmínky ve španělských neliterárních textech*, přičemž jsem se zaměřila na novinové články s politickou tematikou. Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, že člen a jeho použití je nám odjakživa tak trochu vzdálené, jelikož čeština žádný takový gramatický jev nemá, i když mnoho z nás má alespoň nějaké zkušenosti se členem díky angličtině, která je dnes již nedílnou součástí výuky. Hlavním důvodem tedy bylo prohloubení znalostí ohledně používání určitého a neurčitého členu ve španělštině a následně i seznámení se se situacemi, ve kterých se ani jeden z členů nepoužívá.

Má práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. V teoretické části se zabývám, jak už jsem zmiňovala, teoretickým použitím určitého a neurčitého členu ve španělštině. V začátku této části se věnuji určitému členu, jeho tvarům, kombinatorice a použití. V další kapitole pak stejně představuji i člen neurčitý, nejdříve definuji tento člen obecně spolu s jeho tvary a dále zmiňuji jeho konkrétní použití. Na závěr této části pak uvádím případy, kdy není použití členu vyžadováno a teoreticky představím situace, ve kterých se člen neobjevuje. Tyto případy pak dále rozvádím v rámci podkapitoly *Použití*, kde jednotlivé jevy specifikuji v rámci použití a vazeb se slovesy nebo ustálenými spojeními, ve kterých se vyskytují.

Pro teoretickou část jsem čerpala z gramatik španělských autorů, zejména z gramatiky Gómeze Torrege *Gramática didáctica de la lengua española*¹ a gramatiky Allarcose Lloracha *Gramática de la lengua española*².

Praktická část se pak věnuje samotnému průzkumu v rámci výskytu nedeterminovaných plurálových podmětů v konkrétních španělských zdrojích. Pro tuto práci jsem využila dva hlavní zdroje, a to internet – novinové články uveřejněné na internetu a tištěné španělské noviny. Stejně koncipované pak je i rozdělení praktické části. Na úvod této kapitoly jsem detailně popsala používaný postup a metodu. Následně jsem se věnovala každému zdroji zvlášť. Nejdříve jsem uvedla internetové zdroje a příklady zkoumaného jevu, které jsem zde našla. Každý zdroj jsem pak vyhodnotila v samostatném grafu tak, aby bylo zřejmé, jaké použití se nejčastěji vyskytovalo.

Na závěr této kapitoly jsem vytvořila graf pro všechny internetové zdroje a získala tím přehled výskytu všech použití na internetu.

---

¹ GÓMEZ TORREGO, Leonardo (2002). *Gramática didáctica de la lengua española*. Madrid, Ediciones SM.

² ALLARCOS LLORACH, Emilio (2004). *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa-Calpe.

Druhá podkapitola je věnována příkladům, které jsem našla v tištěných novinách. Postupovala jsem stejně, opět jsem u každého zdroje vytvořila graf zvlášť a na konci jeden výsledný pro celou podkapitolu.

Na závěr kapitoly jsem použila výsledky z obou zdrojů a dostala tak hromadný graf použití nedeterminovaných plurálových podmětů vyskytujících se jak na internetu, tak v tisku. Získané výsledky jsem pak vzájemně porovnávala mezi sebou, ale také s informacemi, které jsem obsáhla v rámci teoretické části a zjistila, jaký jev se vyskytoval nejčastěji a za jakých podmínek.

1. Teoretická část

1.1. Člen ve španělštině

1.1.1. Definice členu

Člen je jedním z charakteristických znaků španělštiny a románských jazyků vůbec. Je základním ukazatelem čísla a rodu podstatného jména. Z hlediska španělského systému patří do skupiny tzv. determinantů. Tato skupina zahrnuje člen určitý, číslovky, zájmena ukazovací, přivlastňovací, tázací, zvolací a neurčitá. Determinanty obecně slouží k aktualizaci a konkretizaci daného podstatného jména. Tvoří část jmenné fráze, které se říká *aktualizátor* a stojí vždy před podstatným jménem. Můžeme se setkat s příklady, kdy se člen neobjevuje před podstatným jménem, ale například i před přídavným jménem, spojkou nebo infinitivem. V těchto případech se jedná o tzv. zpodstatnění daných slovních druhů. Kromě slovních druhů může člen zpodstatňovat i celé věty, ale ve všech případech stojí před zpodstatňovanou částí.

Z gramatického hlediska se jedná o podskupinu přídavných jmen, která lze rozdělit na hodnotící (*calificativos*) a právě determinující, neboli určující (*determinativos*). Pomocí determinantů můžeme získat další potřebné informace, které by samo podstatné jméno nebylo schopné obsáhnout a zahrnout. Díky této skupině tak můžeme rozpoznat, zda se jméno, které aktualizuje, objevuje v hovoru poprvé, odkazuje na něco konkrétního, množství, vlastnictví a další specifikující vlastnosti. Třída determinantů je uzavřená, což znamená, že je tvoří skupina slov, která je stálá a do níž nepřibývají do ní žádné nové tvary. V porovnání s přídavnými jmény je to rozdíl, jelikož ta obecně patří do otevřené skupiny slov, během vývoje jazyka tedy stále přibývají nová slova a výrazy, která danou skupinu obohacují a rozšiřují (Gómez Torrego, 2002:68).

V rámci tohoto rozdělení patří člen určitý a člen neurčitý každý do vlastní skupiny. Člen určitý má svou samostatnou skupinu, zatímco člen neurčitý se řadí mezi takzvané neurčité determinanty ještě spolu s dalšími. Toto řazení je asi nejvíce používané a uznávané. Setkáváme se s ním například v gramatice Leonarda Gómeze Torrega³ nebo Emilia Alarcose Lloracha⁴, avšak můžeme se setkat i s jiným rozdělením, kde oba druhy členů spadají do jedné skupiny nazývané obecně *artículo*. Toto rozdělení je typické

---

³ GÓMEZ TORREGO, Leonardo (2002). *Gramática didáctica de la lengua española*. Madrid, Ediciones SM.

⁴ ALLARCOS LLORACH, Emilio (2004). *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa-Calpe.

zejména pro česká vydání španělské gramatiky, jelikož z pohledu laika a začínajícího studenta španělštiny je toto zařazení snáze pochopitelné a vstřebatelné.

1.1.2. Třídy členů

Španělština rozlišuje dva základní druhy členů, **člen určitý** a **člen neurčitý**. Neurčitý člen a jeho tvary slouží zejména k vyjádření informací, které jsou předmětem první zmínky a v hovoru jsou posluchači neznámé. Tento člen má svůj vlastní přízvuk, je tedy přízvučný. Naopak použití členu určitého vyžaduje a předpokládá předchozí znalosti o dané skutečnosti; a jedná se o slovo nepřízvučné. Odkazujeme tak na věci již posluchači blízké nebo na objekty, které jsou samy o sobě v rámci své třídy jedinečné.

Každý druh členu, určitý i neurčitý, má několik tvarů, které se používají v závislosti na rodě a čísle podstatného jména, před kterým stojí.

1.1.3. Základní vlastnosti a použití

Člen jak určitý, tak neurčitý stojí vždy před podstatným jménem a shoduje se s ním v čísle a rodě, proto má každá třída členů své tvary pro příslušné rody a čísla.

Přítomnost členu nebo nějakého jiného determinantu či kvantifikátoru vyžadují všechna podstatná jména obecná pro upřesnění jmenné části. Naopak jména vlastní a osobní zájmena toto nepožadují, neboť už sama o sobě odkazují na konkrétní věc bez potřeby další specifikace. Gramaticky není dovolené použití členu a osobního zájmena dohromady, pokud se nejedná o použití zpodstatnělé, např. *los ustedes de apartado, el yo de cada de nosotros*. Výskyt určitého členu a vlastního jména je velmi ojedinělé.⁵ Můžeme se s ním však setkat například v hovorové nebo familiární řeči, kdy mluvíme o konkrétním jedinci ve smyslu *ten náš Pepíček (el Pepe), ta naše Anička (la Anita)*. Tohoto rodinného oslovení nebo zmínění docílíme právě s použitím členu určitého, díky kterému odkážeme na to *naše* jméno a posluchači je tak jasné, že mluvíme o konkrétní osobě a ne o nikom neznámém.

Základním úkolem členu je zejména specifikovat a aktualizovat podstatné jméno. Určit, zda si informace vyjádřená pomocí členu zakládá na již dříve zmíněné skutečnosti nebo ne. Je tedy rozdíl, pokud vyjádříme následující větu se členem určitým nebo neurčitým, protože každá vyjadřuje trochu jinou skutečnost: *Hoy he recibido una carta x Hoy he recibido la carta*. Zatímco v prvním případě je dopis zmíněn v mluvě

---

⁵ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1030

poprvé, je tedy použit člen neurčitý, protože posluchače teprve seznamujeme s nastalou situací. Ve druhém už odkazuje na nějaký konkrétní dopis, který je oběma účastníkům konverzace dobře znám, a proto na něj můžeme odkázat pomocí členu určitého.⁶ Vždy je tedy třeba dbát na použití členu, jelikož mnohdy může mít jeho význam různou interpretaci. Stejná opatrnost je nutná i při obrácené operaci, tedy překladu ze španělštiny do češtiny, což je mnohdy těžší vzhledem k tomu, že čeština člen vůbec nemá.

1.2. Člen určitý

1.2.1. Tvary členu určitého

Člen určitý má pět základních tvarů, které se odlišují podle rodu a čísla. V jednotném čísle je to pro mužský rod člen *el*, pro ženský rod tvar *la* nebo *el* a neutrální člen *lo*. Množné číslo má pak dva tvary, a to *los* pro mužský rod a *las* pro rod ženský.

Ženský rod používá v jednotném čísle i člen *el*, jinak výhradně používaný pro označení mužského rodu. Objevuje se před takovými podstatnými jmény, která začínají na přízvučné „a“ nebo „ha“ (*el aula*, *el águila*, *el hacha*, *el hambre*). Určitý člen *el* se užívá jen před těmito podstatnými jmény v jednotném čísle a pouze v situacích, kdy stojí těsně před podstatným jménem. Pokud mezi členem a jménem leží ještě další jednotka, například přídavné jméno, používá se člen *la* jako u běžných podstatných jmen ženského rodu.⁷ Tato varianta je důsledkem postupného fonetického vývoje a fonetické fúze mezi koncovou slabikou tehdejšího členu *ela* pro ženský rod a počátečním přízvučným „a“ na začátku slova. Ve starší španělštině bychom se mohli s tímto použitím setkat ještě častěji než dnes, neboť bylo běžné jeho postavení i před takovými podstatnými jmény, která začínala na a-, e- nebo y-. Současné použití, tedy jen s podstatnými jmény ženského rodu začínající na přízvučné „a-“ nebo „ha-“, se objevuje od 18. století.⁸

Tvar *lo* byl reinterpretován jako neutrální tvar, který se kombinuje s nejmennými tvary, jako jsou například přídavná jména nebo předložkové části a slouží k jejich zpodstatnění. K těmto základním tvarům někdy bývají přidávány i tvary stažené, které

---

⁶ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1023

⁷ ALLARCOS LLORACH, Emilio (2004). *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa-Calpe. s. 81

⁸ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1033-1037

vznikají složeninou členu a předložky. Jedná se o spojení *a + el* a *de + el*, čímž vzniknou tvary *al* a *del*. Nicméně ve skutečnosti nejsou považovány ani za předložku ani za člen.⁹

1.2.2. Kombinatorika

Člen určitý stojí vždy před podstatným jménem, ale mezi tyto dva prvky mohou být vloženy i další slovní druhy, které více rozvíjejí příslušné jméno. Na tomto místě se mohou objevit například přídavná jména, příslovce nebo jiné determinanty. Pokud mluvíme o determinantech, pak se jedná zejména o číslovky základní a řadové a neurčité determinanty vyjadřující přibližné množství nebo počet, například *pocos*, *otros*, *muchos* a další. Naopak členu určitému nemůže předcházet žádný jiný determinant, kromě neurčitého determinantu *todo* a jeho variant odpovídajících příslušnému rodu.¹⁰

Člen určitý, neboli determinovaný, patří do skupiny nepřízvučných slov. Jeho tvary jsou proklitické, což znamená, že nemají vlastní přízvuk a ve výslovnosti se pojí s následujícím slovem. S tímto slovem pak vytváří přízvukovou část. Oproti ostatním determinantům, které jsou přízvučné, nemůže být člen určitý jediným představitelem jmenné části, pokud neodkazuje na nevyjádřený podmět. I přesto, že nemá přízvuk lexikální, může mít takzvaný kontrastivní přízvuk – pro zdůraznění označení jmenné části. Člen tak není přízvučný s podstatným jménem, ale sám o sobě. Tento přízvuk má pak zdůrazňující a vyzdvihující charakter. Vyzdvihuje tak schopnosti, přidané hodnoty nebo výjimečnost osob nebo věcí.¹¹

1.2.3. Použití

Základní funkcí členu určitého je identifikace a aktualizace – určení osoby nebo věci, o které se mluví.

Jak už bylo zmíněno v úvodu kapitoly, člen určitý se používá zejména k vymezení již známé věci, kterou blíže specifikuje, definuje nebo na ni odkazuje.

Velmi časté je anaforické použití, ve kterém se vyjádřená jmenná část určuje pomocí jejího spojení s nějakým dříve zmíněným prvkem, odkazuje tak na stejnou osobu nebo věc. Tento vztah nazýváme **přímou anaforou**. Anebo lze zmiňovat známou

---

⁹ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1031

¹⁰ GÓMEZ TORREGO, Leonardo (2002). *Gramática didáctica de la lengua española*. Madrid, Ediciones SM. s. 71

¹¹ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid.

věc pomocí nějakého spojovacího prvku, kterým může být synonymum, hyperonymum nebo použití dalšího modifikátoru, pak se jedná o vztah **asociativní**. Díky tomu je možné odkazovat na určitou jednotku pomocí vztahu, který byl uveden prostřednictvím odkazů, které mluvčí a posluchač sdílejí. Pokud tedy použijí ukázkovou větu *Hoy he recibido una carta*, díky zmíněnému dopisu mohou poukázat na další jednotky s ním spojené, jako jsou odesílatel, obálka, obsah, ... I přesto, že se tyto jednotlivé prvky v hovoru dříve nevyskytovaly, použijí se s určitým členem, neboť se vztahují právě k již známému dopisu, jak ukazují následující příklady

(1) **a. přímá anafora**

Hoy he recibido una carta. La carta está sobre las vacaciones.

b. asociativní anafora

Hoy he recibido una carta. El sobre era azul.

Pro anaforu asociativní je charakteristický vztah meronymie, kdy celek vyjadřujeme pomocí jeho částí, například *strom* můžeme zmiňovat pomocí jeho větví, plodů, které nese; *dům* zase díky jeho pokojům, zdem, vybavení, které se v něm nachází. V rámci meronymie se můžeme setkat i s dalšími vztahy, které se chovají stejně jako ten první. Existuje ještě spojení vlastnost za celek, následek a příčina, kdy stejně jako v prvním příkladě je možné použít člen určitý, pokud mluvíme o příčině nebo vlastnosti celku, která ačkoliv ještě nebyla zmíněna, použije se se členem určitým, jelikož má k dané části zřejmý vztah a nějak ho dále definuje a rozvíjí.¹²

Ale ať už se jedná o anaforu přímou nebo nepřímou, vždy vyžaduje jistý stupeň hovorové koheze a posloupnosti, tak aby bylo možné vytvořit a pochopit sdělení a vztahy mezi jednotlivými prvky.

(2) **a. *El drama del árbol con las ramas que se rompen, con los frutos que caen [...](Gamboa, Páginas)***¹³

b. *Salió a buscarla por la casa. [...]Recorrió los salones, deslizándose pegada a los muros, asustada y helada. Los muebles pesados, las gruesas*

¹² R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1046 - 1049

¹³ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1047

*cortinas drapadas, los cuadros de las paredes, el papel tapiz con sus flores pintadas sobre tela oscura, las lámparas apagadas oscilando en los techos y las matas de helecho sobre sus columnas de loza, le parecieron amenazantes (Allende, Casa)*¹⁴

Ve španělštině lze určitý člen užít i na místě příslušného přivlastňovacího zájmena, pokud věta obsahuje nějaký prvek, který vyjadřuje vlastnictví, příslušnost k majiteli. Toto použití někdy bývá označováno jako *posesión inalienable*, tedy nezcizitelné vlastnictví, a to proto, že v mnoha případech je toto použití spojováno s částmi těla nebo jinými jednotkami, které jsou pevně připevněné a nelze je odejmout. Proto se pojí i se slovesy, která jsou charakteristická pro označení pohybu, někdy se jedná i o taková, která vyjadřují schopnosti, které mohou být chápány právě jako nezcizitelné, například *nublarse la vista, levantar la mirada* nebo *perder la ilusión*.

Mezi jednotky, které jsou také chápány jako nezcizitelné, dále řadíme ty, které slouží k vyjádření vlastnictví materiálních věcí. Někdy se můžeme setkat s pojmem *osobní sféra*, ve smyslu prostoru tvořeného třídou věcí, které je běžné vlastnit. Do této *osobní sféry* mohou být metaforicky přeneseny i osoby z našeho blízkého okolí, říkáme pak *el marido, el vecino, el jefe, la hija*.¹⁵

V rámci gramatiky R.A.E. se setkáváme s pojmem **generické jmenné fráze**. Jedná se o taková jmenná syntagmata, která neodkazují na konkrétní jedince, ale na neurčitou skupinu jedinců nějaké třídy nebo druhu. Tyto jmenné skupiny bývají ve většině případů uvedené určitým členem v jednotném nebo množném čísle. Avšak existují i případy, kdy se setkáváme s těmito jmennými frázemi spojenými s neurčitým členem, ale to jen za daných podmínek, jak už jsem zmiňovala; zpravidla se jedná o generické jmenné fráze se členem určitým. Pokud použijeme určitý člen v jednotném čísle, odkazujeme tak na celou skupinu nebo druh, která se tak prezentuje jako *typ*. Jedná se o typ v tom smyslu, že pomocí nějaké jednotky lze určit vlastnosti, které charakterizují daný okruh, například *El perro es el mejor amigo del hombre*.¹⁶

Použití generických jmenných skupin s množným číslem určitého členu odkazujeme na třídy, které zmiňují nepřímou formou, tedy pomocí prvků, které jmennou frází tvoří, získáme odkaz, jak je možné vidět na příkladech uvedených

---

¹⁴ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1047

¹⁵ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1050-1051

¹⁶ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1128 - 1129

v citované publikaci: *Los chinos inventaron la pólvora*, *Los cuadros de Picasso están en los mejores museos*.

Generická informace, kterou tyto jmenné skupiny nesou s množným číslem určitého členu, není totožná s obecným hodnocením. Zatímco celkové hodnocení zahrnuje všechny členy zmiňované skupiny, pro generické použití je důležitý jeden prvek, který slouží jako reprezentativní vzorek třídy a splňuje tak potřebné vyjádření v hovoru. Z tohoto důvodu je rozdíl v příkladových větách *Todos los docentes hicieron huelga ayer* a *Los docentes hicieron la huelga ayer*. V prvním případě říkáme, že se stávky zúčastnili všichni učitelé, ve druhém tato podmínky není nutná, všichni učitelé se nemuseli nezbytně nutně stávky účastnit, myslíme je tím obecně. Tento rozdíl je ještě lépe vystižen v příkladu, který jsem uváděla výše: *Los chinos inventaron la pólvora* – také neodkazujeme na všechny žijící Číňany v té době, ale na národ obecně.

Zároveň i interpretace generické jmenné fráze se členem určitým nebo neurčitým může být rozdílná. Jsou případy, kde lze použít obě verze a význam se nijak nezmění, např. *El tigre es feroz* nebo *Los tigres son feroces*, ale existují i slovesa, která se pojí spíše s použitím jednotného čísla určitého členu. Mezi tyto přísudky se řadí slovesa spojená s vynalézáním, objevováním – *inventar*, *descubrir*, *concebir*, například *Bell inventó el teléfono*. V tomto případě by znělo velmi zvláště použít jmennou skupinu v množném čísle. Tím, že zmíníme jednotku, odkážeme na celou její třídu, i když zahrnuje mnoho objektů. Naopak generické jmenné skupiny se členem určitým v množném čísle slouží k vyjádření charakterizujících vlastností, například *Los japoneses son guerreros temibles*. Jak už jsem zmiňovala, existují i takové jmenné skupiny, které se objevují se členy v obou tvarech a jejich interpretaci to nijak výrazně nemění. Jedná se o slovesa, která vyjadřují vyhynutí, objevení nebo narození. Stejně se používají i u sloves, která odkazují na charakterizující vlastnosti, ale ve smyslu stálé a neměnné vlastnosti, například *La naranja es rica en vitamina C*, případně *Las naranjas son ricas en vitamina C*. Totéž platí i pro vyjádření charakteristiky nějaké kultury, např. *El inglés es un excelente marino / Los ingleses son excelentes marinos*.¹⁷

Dále se determinovaný člen - tedy určitý - pojí s označením výrazů, které jsou jedinečné a unikátní v rámci své třídy. Těmito jedinečnými objekty se myslí například Slunce, Země, Měsíc, moře, nebe a jim podobné jednotky.

---

¹⁷ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 113

Určitý člen také tvoří ustálená spojení s určitými vazbami nebo typy sloves. Jsou to zejména ta slovesa, která slouží k vyjádření činností, které jsou běžné, pravidelné nebo se odehrávají často. Za tato slovesa považujeme, kromě těch, která jsem zmínila v předchozím odstavci ve spojení s osobním vlastnictvím, i tato např. *ir al médico*, *tomar el autobús*, *leer el periódico*, *salir al calle* a další. Stejně jako se určitý člen používá s těmito slovesy, pojí se tak i se jmény, která také vyjadřují do jisté míry celky, které jsou pro své bytí běžné, veřejné nebo sdílené. Jedná se tak o prostředky dopravy – vlak, autobus nebo prostředky komunikace jakými jsou noviny, časopisy, kino.¹⁸

Bez určitého členu se neobejdou slovesa představující pocity, fyzické a psychické stavy. Mezi tato slovesa patří kupříkladu *sentir*, *amar*, *adorar*, *doler*, *aborecer* a další. Další použití členu určitého je při „zpodstatnění“ přídavného jména nebo infinitivu. Určitý člen *la* se používá pro názvy písmen abecedy. Dále díky němu můžeme rozlišit mužský a ženský rod, pokud mluvíme o jednotlivých národnostech nebo profesích, které nemají odlišnou koncovku pro každý rod a slouží tak k rozlišení žen a mužů.¹⁹ Stejně funguje tento člen pro vyjádření pohlaví u příjmení, která se ve španělštině neidentifikují pomocí přípony -ová, ale právě pomocí členu.

1.3. Člen neurčitý

Neurčitý člen patří v rámci skupiny determinantů do třídy těch neurčitých. Neřadí se tedy spolu s určitým členem do stejné třídy „člen“, ale každý je z gramatického hlediska chápán samostatně. Jak už jsem zmiňovala v úvodu mé práce, s tímto rozdělením se setkáváme ve většině španělských gramatik, zatímco ty české dávají přednost zařazení obou druhů členu do stejné skupiny. Neurčitý člen tedy patří do stejné skupiny jako další neurčité determinanty, například *nada*, *algún*, *cualquier*, *unos*, *poco*, *bastante* a další.

Většina těchto neurčitých determinantů se chová jako přídavné jméno, předcházejí tak podstatnému jménu nebo se stávají atributy slovesa a v některých případech mohou vystupovat i jako podmět. Stejně tak nesmí této skupině slov, včetně neurčitého členu,

---

¹⁸ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1052

¹⁹ ALLARCOS LLORACH, Emilio (2004). *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa-Calpe. s. 81

předcházet jiné přídavné jméno. Pokud se v dané jmenné části objevuje, stojí buď před podstatným jménem, nebo za ním, ale nikdy není jeho antecedentem.²⁰

Avšak jeho zařazení je stále předmětem debat, jelikož existují dva názory ohledně kategorie neurčitěho členu. Jedna strana zastává ten názor, že se nedeterminovaný člen shoduje s neurčitými kvantifikátory a číslovkami, kdy je považován za člen. Druhý názor naopak tvrdí, že původně tento člen vychází z dvouslabičné formy pro mužský rod *uno* a chápou ho spíše jako zájmeno.²¹

Gramatika Leonarda Gómeze Torrega tento problém vysvětluje tak, že stojí-li neurčitý člen před podstatným jménem, zastává funkci jeho aktualizátoru. Není možné ho používat spolu s dalšími determinanty, kromě *todo* v jednotném čísle, které mu předchází nebo naopak může být následován determinantem *cierto*. Pokud se ale objevuje tento člen bez podstatného jména, chová se a vystupuje jako zájmeno.²² Avšak v rámci celé gramatiky Leonarda Gómeze Torrega je zařazen mezi neurčité determinanty stejně jako v gramatice Španělské Akademie věd.

1.3.1. Tvary členu neurčitěho

Neurčitý člen má celkem pět tvarů. Pro jednotné číslo mužského rodu se používá člen *un*, pro ženský rod jednotného čísla jsou pak možné dvě varianty, a to *una* a *un*, přičemž druhá zmíněná jen v daných případech. Množné číslo má pak pro každý rod jeden tvar. Pro mužský rod je to člen *unos* a pro ženský rod *unas*.

Výše zmíněný tvar *un* se používá před podstatnými jmény ženského rodu, která začínají na přízvučné *a-* nebo *ha-*. Toto neplatí pro nepřízvučná slova, ta se pojí se členem běžným pro ženský rod – *una*. Výjimku ale tvoří podstatná jména obecná odkazující na rod, kde ačkoliv začínají na přízvučné *a-*, používáme neurčitý člen *una*, a to proto, že slouží k rozlišení mužského a ženského rodu. Platí zde tedy stejné pravidlo jako u používání určitého členu mužského rodu jednotného čísla pro ženský rod.

Ačkoliv jsem tvary pro množné číslo neurčitěho členu zařadila mezi člen, mnohdy zde nebývá uváděn, jelikož jeho zařazení je předmětem debat, zda mezi neurčitý člen vůbec patří. Z morfologického hlediska se nepopíratelně jedná o plurál základních tvarů

---

²⁰ ALLARCOS LLORACH, Emilio (2004). *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa-Calpe. s. 145

²¹ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1088

²² GÓMEZ TORREGO, Leonardo (2002). *Gramática didáctica de la lengua española*. Madrid, Ediciones SM. s. 89

neurčitého členu *un* a *una*, tedy *unos* a *unas*, nicméně z pohledu významu už základní charakteristiku tohoto členu nespĺňuje. Z tohoto pohledu se jedná spíše přídavné jméno nebo neurčitou číslovku, protože bývá překládán jako *několik*, *nějaký*. V podobném duchu jako jsou zde uváděny i ve španělských gramatikách, tedy jako množné číslo základních tvarů, avšak zpravidla vždy je zmíněno, že se o člen prakticky nejedná. Za to česká vydání španělských gramatik se k problému staví různě. Některé z nich tvary *unos/unas* vůbec nezmiňují, aby pak případně později nepůsobily problémy, jiné je uvádí jako plnohodnotné ekvivalenty jednotného čísla.

1.3.2. Kombinatorika

V porovnání se členem určitým, který je nepřízvučný, je člen neurčitý přízvučný. Slouží zejména pro označení osob nebo věcí, které jsou předmětem první zmínky a pro posluchače tedy neznámé a nové. Nepojí se proto jako určitý člen ani s objekty, které jsou jedinečné ve své skupině, protože ačkoliv jsou zmíněné poprvé, svou unikátností odkazují na konkrétní věc, a proto vždy vyžadují použití právě členu určitého.

Pomocí neurčitého členu můžeme vyjadřovat specifičnost či nspecifičnost v závislosti na použití času a okolností. Zároveň umožňuje vyjádřit zobecnění, rozšíření určité věci obecně ve společnosti.²³

Další charakteristickou vlastností nedeterminovaného členu je jeho schopnost dodat daným pojmenováním hodnocení, důraz nebo klasifikaci, čímž se daná skupina individualizuje.

(3) a. **specifičnost**

Busco un cuaderno que tiene cuarenta páginas.

b. **nespecifičnost**

Busco un cuaderno que tenga cuarenta páginas.

c. **hodnocení**

Es una casa maravillosa.

d. **důraz**

Pedro es un imbécil.

e. **klasifikace**

Ana es una chica chilena.

---

²³ GÓMEZ TORREGO, Leonardo (2002). *Gramática didáctica de la lengua española*. Madrid, Ediciones SM. s. 88

1.3.3. Použití

Z historického hlediska je vývoj neurčitého členu pozdější, než vývoj členu určitého. Původní použití nedeterminovaného členu bylo velmi podobné současné aplikaci toho určitého. Využíval se pro vyjádření výjimečnosti a jedinečnosti, zopakování známé osoby či věci v průběhu hovoru, což je dnes doména právě určitého členu. Některá jeho použití jsou však totožná s těmi dnešními. Už od počátků sloužil k vyjádření první zmínky a kvalitativního hodnocení. Poslední zmíněné použití je jednou z hlavních a nejvíce používaných charakteristik neurčitého členu.²⁴

Tvar neurčitého členu pro ženský rod *una* se obecně používá pro označení názvů písmen v abecedě nebo jejich fonetických variant (např. *una a*, *una a velar*, *una hache espirada*). Dále také s ženskými jmény a příjmeními a s názvy kontinentů a států (např. *un África*, *una Austria*, *un Ávila*).

Poměrně časté je použití neurčitého členu s číslovkami pro vyjádření přibližné hodnoty. Proto se vyskytuje s hodnotami označujícími desítky, tisíce, sta, ne s jednotkami, které určují přesnou hodnotu.

Přídavná jména hodnotící nebo jinak klasifikující vlastnost nějaké osoby nebo věci se obvykle používají se členem neurčitým (např. *magnífico*, *espléndido*, *terrible*).

Pomocí nedeterminovaného členu můžeme vyjádřit i neurčitost (např. *un cierto olor*, *un determinando color*).

V gramatice R.A.E. se můžeme setkat s pojmem *existenciální přísudky*. Toto pojmenování označuje taková slovesa, která vyjadřují existenci, bytí, výskyt nebo i lokalizaci a umístění nějakého objektu a pojí se obvykle s nedeterminovanou jmennou skupinou ve funkci přímého předmětu. Mezi tato slovesa řadíme *existir*, *ocurrir*, *tener*, *estar*, avšak nejtypičtějším zástupcem je sloveso *haber*. Tento přísudek je charakteristický tím, že až na výjimky, přináší neurčitost, která bývá někdy odborně nazývána *efektem určitosti*. Toto označení je kontrastivní k samotnému použití, kdy se jmenná fráze ve funkci přímého předmětu tohoto slovesa objevuje s neurčitým členem, nebo není determinovaná vůbec.

Vazby se slovesem *haber* mohou být dvojího typu. První, kterou jsem už zmínila, se vztahuje k existenci věci, která je spojená s jejím výskytem. Může se jednat o konkrétní, fyzický výskyt, např. *Hay un escape de agua en el patio* nebo může mít i přenesený význam jako v příkladě *Hay un error básico en su forma de proceder*. Tímto způsobem

---

²⁴ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1098-1099

nejenže představujeme nový prvek v diskuzi, ale zároveň ho i do jisté míry zařazujeme do souvislostí. Druhá varianta má charakter spíše přidané hodnoty v tom smyslu, že prvku přidává vlastnost, která se považuje za relevantní a charakterizuje ho, např. *Hay un medio de solucionar ese asunto que todavía no hemos intentado.*²⁵

Stejná publikace uvádí, že pro umístění osob a věcí můžeme použít i sloveso *estar*. Ve spojení s tímto slovesem se připouští použití v přesně vymezených, určitých větách, například *El libro está sobre la mesa* a neurčité použití se objevuje u dělivých vět s dalšími modifikátory, např. *Uno de los libros está sobre la mesa*. V těchto případech, u použití dělivých vět, je častější použití slovesa *estar* místo *haber*.

Tyto přísudky se velmi často používají i v matematických úlohách pro uvedení prvků, které jsou součástí nákresu, především tedy v geometrii, např. *Sea un triángulo equilátero de 3 cm de lado* (s. 1114).

V předchozí kapitole *Člen určitý* a jeho použití jsem zmiňovala generické jmenné skupiny, které se mohou objevit i v kombinaci se členem neurčitým, ačkoliv použití se členem určitým v jednotném i množném čísle je daleko rozšířenější. Ve spojení s neurčitým členem v jednotném čísle se používá například pro vyjádření statistických výsledků, které odkazují na nějaké průměrné hodnoty, např. *Una familia mexicana tiene más de dos hijos como promedio.*²⁶

V porovnání se členem určitým, člen neurčitý nemůže zastupovat nevyjádřený podmět, ačkoliv ve středověkých textech se s tímto použitím setkat můžeme.

1.4. Absence členu

1.4.1. Definice

Jmenné skupiny, které se vyskytují bez determinantu, nazýváme holé. Tvoří je tedy pouze jádro – obecné podstatné jméno a nemají žádný jiný determinant nebo kvantifikátor na jeho levé straně, např. *No tiene amigos*. Španělština pro tyto jmenné části nejčastěji používá označení *grupos nominales escuetos*, ale můžeme se setkat i s dalšími výrazy, které vyjadřují totéž, například *grupos nominales sin determinante / desnudos / descalzos*.²⁷

---

²⁵ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1115

²⁶ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1131

²⁷ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1143

Avšak za holé jmenné části nepovažujeme ty, které jsou tvořeny vlastními jmény nebo osobními zájmeny, jelikož jejich interpretace je vždy specifická a přesně vymezená. Do této skupiny řadíme i obecná podstatná jména, pokud se užívají metalingvisticky pro vysvětlení nějakého slova, například *Guerra se escribe con g de gente y no con j de jinete*, jak se uvádí ve výše citované publikaci.

Holé jmenné části však mohou být doprovázeny specifikujícím doplňkem – *No tiene amigos que lo puedan acoger*. Někdy se mezi slovesem a holou jmennou částí může objevit i příslovce – *escribe únicamente novelas* nebo přídavné jméno prenominální – *había allí notables artistas*. Dále se můžeme setkat s ukazovací zájmeny postnominálními, tedy těmi, co leží za jménem. V mnoha případech ale jejich užití není nutné, jelikož nenesou žádnou určující nebo determinativní hodnotu a tím pádem ani nijak výrazně nemění význam dané věty, jako v příkladě *...reacción que no esperaba* je shodné s *...reacción esta que no esperaba*. Na stejném místě, za jménem, se mohou objevit i další neurčité prvky jako *alguno, ninguno* nebo *cualquiera (comentario alguno, prisa ninguna, frases cualesquiera)* (s. 1144 – 1145).

Charakter holých jmenných částí může být výpovědní (*Compró libros*), součást jmenného přísudku (*Son médicos*) nebo doplněk přísudku (*Lo han nombrado ministro*). Avšak je třeba mít na paměti, že tyto přísudkové výrazy označují vlastnosti, které přísluší nějaké bytosti, jednotce, ale neodkazují na jedince ani skupiny. V následujícím příkladě je tedy rozdíl v interpretaci, pokud výraz *irresponsables* použijeme se členem nebo bez něj. Věta *No se puede dejar ese asunto en manos de irresponsables* se může volně přeložit jako „Tento případ se nemůže nechat v rukou nezodpovědných.“, čímž si vytvoříme jistý profil daného jedince. Pokud v téže větě použijeme člen neurčitý: „*No se puede dejar ese asunto en manos de unos irresponsables.*“, tak do češtiny se dá přeložit velmi podobně, ale s tím rozdílem, že členem zdůrazníme, že se případ nemůže nechat v rukou nějakých nezodpovědných nebo nespolehlivých lidí. V druhém případě tedy odkazujeme spíše na skupinu nebo okruh osob, které se identifikují právě díky danému profilu, tedy jejich nezodpovědnosti.²⁸

1.4.2. Použití

Jednoznačně klasifikovat použití holých jmenných částí je obtížné, neboť jejich výskyt je různorodý a velmi variabilní. Často se jedná o různé výjimky nebo se jejich užití

---

²⁸ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1146

naopak pojí jen s určitým typem sloves, v daných případech či situacích nebo v konkrétních jmenných či předložkových vazbách. Mnoho z nich se používá kupříkladu jen v hovorovém jazyce, v odlišných částech španělsky mluvících zemích, zejména pokud srovnáváme Španělsko s Latinskou Amerikou, tak zde najdeme několik rozdílů, nebo mohou být typické jen pro jistou stylistickou úroveň.

Podstatná jména bez determinantu se často používají pro vyjádření nějakého návyku, zvyku a dalších vlastností, které jsou charakteristické pro stálosti osob (např. *habla ruso, colecciona monedas antiguas, arregla computadoras*). Tento typ využití se dá aplikovat nejen na osoby, ale i pro stavy věci nebo kulturní a sociální stereotypy. Typickým příkladem pro tento druh stereotypu je věta *Tiene perro*.²⁹ Nepoužijeme zde žádný determinant, jelikož tuto větu vnímáme jako běžnou věc, jistý typ kulturního stereotypu, mnoho lidí dnes má psa a tak to není nic výjimečného. Oproti tomu, kdybychom řekli, že někdo vlastní opici, želvu nebo jiné exotické zvíře, člen použijeme, jelikož se jedná o raritu. Problém nastává v tom, že ne všechny sociálně-kulturní návyky jsou ve všech zemích stejné, proto je třeba vždy mít v patrnosti, o jakou zemi se jedná a jak se může případně lišit od našich zvyků.

Se stejným použitím se setkáváme u sloves, která vyjadřují neurčité trvání nebo odkazují na události bez přesného časového omezení (např. *Leyó informes durante dos horas*). Bez determinantu se vyskytují také slovesa informující o existenci nějaké jednotky prostřednictvím místa nebo vztahu vlastnictví, jako v následujících příkladech: *Había trenes en la estación. Juan tiene parientes en Francia. El candidato posee cualidades muy notables*.³⁰

Jako další příklad holých jmenných frází bez použití determinantu se v citované gramatice R.A.E. uvádí také vyjádření změny stavu. Jedná se například o změnu lékaře, ceny, kategorie (*cambiar de médico, bajar de precio, subir de categoría*). Stejně se vyjadřují i slovesa, která odkazují na pohyb těla. Používají zvrtná slovesa s předložkou *de* (např. *cruzarse de brazos, encogerse de hombros, cambiarse de posición*).

Člen se nepoužívá ani pro vyjádření postupů nebo stavů spojených s oblékáním nebo úpravou sebe samého, např. *Vestía traje. Usa sombrero*. Stejně jako holé jmenné části využíváme pro popis návyků, toho, co vlastníme, používáme je i pro uvedení věci, které nevlastníme, hledáme či postrádáme, jedná se tak o slovesa jako *necesitar, buscar, querer* a další. (s. 1157)

---

²⁹R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1148

³⁰R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1143

Obecně by se tedy dalo říci, že ve většině případů se holé jmenné části pojí častěji se 4. pádem a stojí tak jako předmět, než v 1. pádě ve funkci podmětu.

Citovaná publikace zmiňuje i velmi časté používání holých jmenných částí v novinářském jazyce. Bez determinantu se tak vyskytují hlavně nadpisy, hlavičky zpráv, hlavní titulky. V americké španělštině je mimo vypouštění členu časté i opomíjení předložek a některých spojek právě v nadpisech a titulcích zpráv.

Stejně tak se bez jakéhokoliv determinantu užívají rčení, pořekadla a přísloví (např. *Flores contentan, pero no alimentan; Boca amarga no escupe miel*).

Dále se holé jmenné části objevují v apozicích, kde nesou informaci opisnou nebo klasifikující, jako v následujícím příkladu *Manila, capital de Filipinas*. Apozice může být vytvořena i na základě vztahu hyperonymie mezi jmennou částí a dalším podstatným jménem, jak je vidět ve větě *Recuerdo mi entrada en clase del profesor Maronius, persona de gran reputación*, kde je označení „persona“ hyperonymií slova „profesor“.³¹

Klasifikační hodnota, u které používáme holá jmenná syntagmata, se vyskytuje u větných konstrukcí, které jsou tvořené podle následujícího schématu *sloveso hay + + podmět + a + podmět*. Determinanty se v těchto větách tedy nevyskytují, ale i tak mají klasifikační charakter, a to proto, že vlastní hodnocení v sobě mají již zahrnuté. Například ve větě *Hay vinos y vinos*³² se žádný člen neobjevuje a přesto v ní určitý stupeň hodnocení cítíme. Pomocí této konstrukce totiž říkáme, že jsou vína jistého druhu a vína jiného druhu, odlišná. Tento jev běžně používáme i v češtině, mnohdy se může objevit s ironickým podtextem, což by se dalo aplikovat i na tento případ, kdy chceme říct, že jsou vína vynikající a pak ta průměrná.

Syntaktická pozice podstatných jmen bez determinantu je různá. Můžeme se setkat s oběma variantami, tedy s preverbálním i postverbálním postavením.

Preverbální pozice se využívá zejména v případech, kdy v hovoru neexistuje předchozí zmínka o určité informaci, která je pro porozumění nezbytná. Jako například ve větách: *Familiares de Samperdo arremeten contra la mujer que le dio cianuro. Ciudadanos de la clase media y de las clases bajas demandan el fin de la corrupción*. V těchto uvedených příkladech není možné vynechat podtržená slova, neboť nesou důležitou informaci, bez které by jmenná část nemohla fungovat jako podmět a odkazovat na určitý celek jedinců. Někdy se ve stejné pozici můžeme setkat

³¹ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1155

³² R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1117

s preverbálními podměty jako hromaděním nespécifických celků, které vzájemně působí na jednu a tu samou situaci, např. *Ministros, cancilleres, embajadores, pintores y poetas, dramaturgos y actores de primera anduvieron por aquella mansión.*³³

Spolu s holou jmennou skupinou se pojí i modifikátory jako *así* nebo *como eso*, které stojí za jménem, a jejichž přítomnost zaručuje, že odkazují na určité jednotky a lze tedy jmennou frázi považovat za podmět. Použití těchto modifikátorů způsobuje rozdílnou interpretaci věty, v porovnání, pokud ve větě nefiguruje. Jako v ukázkové větě *Gente no merece consideración* a *Gente así / como esa no merece consideración*. Zatímco druhá věta odkazuje na konkrétní, nějakou ukázkovou skupinu lidí, první věta mluví o všech lidech, což ve větách tohoto typu většinou nebývá záměrem.³⁴

Poměrně často se můžeme setkat s postverbální pozicí holých jmenných frází ve funkci podmětu, dá se říci, že jejich výskyt je častější než využití preverbální pozice. Přísudky, které přijímají jmenné skupiny v tomto postavení, nazýváme inakuzativní. Tato slovesa jsou charakteristická tím, že mají tzv. „neagentivní“ podměty, které mají některé vlastnosti společné s přímým předmětem. Mnoho z nich se používá ve větách uváděcích nebo těch, které vyjadřují, že se něco přihodilo nebo událo. Například *Ocurrieron cosas terribles en esas habitaciones. Llegaban capitanes, letrados, católicos flamencos e ingleses.*³⁵

Stejné postavení holé jmenné části, tedy toto postverbální, připouští i pasivní konstrukce, např. *Se celebraron elecciones para elegir un nuevo vicepresidente.*

Ve výsledku je tedy absence členu poměrně častým jevem a jeho použití je velmi rozšířené a zasahuje v podstatě do všech oblastí, ve španělštině se s ním běžně setkáváme v mluvené i psané podobě prakticky denně. Je tedy vcelku složité bez rozsáhlé frekvenční analýzy říct, které použití se vyskytuje nejčastěji a je nejvíce používané. Jak už jsem zmiňovala výše, je zřejmé, že bez determinantu se mnohem více objevují jmenné skupiny ve funkci předmětu, v porovnání s těmi, které zastávají funkci podmětu. Podle četnosti výskytu, se kterým se v každodenní španělštině setkáváme a v porovnání se španělskými gramatikami, jsem vytvořila orientační tabulku nejčastěji používaných holých jmenných frází bez determinantu s příklady, které jsem uvedla výše.

---

³³ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1150

³⁴ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1151

³⁵ R.A.E. (2010). *Nueva gramática de la lengua española*. Espasa-Calpe. Madrid. s. 1152

Tabulka č. 1: *Přehled typického výskytu holých jmenných frází*

	Výskyt	Příklad
1.	Se slovesy existence	<i>Había trenes en la estación</i>
2.	Se slovesy hledání, potřeby	<i>Necesito gafas</i>
3.	Kulturní a sociální stereotypy	<i>Tiene perro</i>
4.	Noviny	<i>Puntazos</i>
5.	Se slovesy vyjadřujícími návyk, zvyk	<i>Habla ruso</i>
6.	Se slovesy vyjadřujícími změny stavu	<i>Bajar de precio</i>

2. Praktická část

2.1. Popis metody

V rámci praktické části mé bakalářské práce se budu věnovat zkoumání a hledání nedeterminovaných plurálových podmětů, tedy podmětů, které nejsou uvedeny žádným členem ani jakýmkoli jiným determinantem. Tato část navazuje na část teoretickou, kde jsem se snažila přiblížit problematiku použití členu určitého a neurčitého a zároveň seznámit se situacemi, kdy použití ani jednoho z nich není nutné.

Pro tento výzkum jsem využila novinové články zaměřené tematicky na politické dění ve světě a ve Španělsku samotném. Čerpala jsem jak ze španělských tištěných novin, zejména *El País*, *El Mundo* a *La Razón*, tak z jejich internetových zdrojů a článků uveřejněných na jejich webových stránkách. Jednotlivé deníky jsem vždy v úvodu krátce popsala, jak jsou koncipované a jak jejich články vypadají, jaký mají rozsah, a porovnála je s ostatními. Následně jsem uvedla příklady, které jsem našla a vysvětlila, o jaký jev se jedná. Pro lepší porovnání výsledků jsem vytvořila na konci každého jednotlivého druhu novin graf, ve kterém je názorně vyznačeno, který výskyt nedeterminovaných plurálových podmětů byl pro dané noviny nejčastější. Zároveň jsem porovnála noviny mezi sebou a vyhotovila graf, kde je vyznačen výskyt zvlášť pro internetové noviny, zvlášť pro tištěné noviny a na závěr celkový graf vytvořený ze všech zdrojů pro obecné zhodnocení výskytu zkoumaného jevu.

Vzhledem k tomu, že se jedná o jev, který je v podstatě výjimkou, jelikož podmět, ať už v jednotném nebo množném čísle by měl být zpravidla vždy nějak determinován, není můj zkoumaný vzorek tak rozsáhlý, jak by běžný statistický výzkum měl být. Je to také z toho důvodu, že se objevuje velmi nahodile, a proto je pro jeho výzkum nutno přečíst větší množství článků, tedy i těch, ve kterých se žádný nedeterminovaný plurálový podmět neobjevuje. Frekvence jeho výskytu je opravdu různá, liší se i v rámci jednotlivých zdrojů, zdali se jedná o noviny nebo internet. Podle mého průzkumu se zkoumaný jev objevoval častěji v tištěných novinových článcích, a to v průměru v každém druhém, i když samozřejmě se od sebe vzájemně lišily i jednotlivé noviny. Zatímco u internetových zdrojů bylo potřeba přečíst větší množství článků, jelikož nedeterminované plurálové podměty se objevovaly zhruba v každém čtvrtém až pátém článku. Průměrný internetový článek má kolem 1000 slov, objevuje se v něm až 40 determinovaných podmětů, téměř stejné číslo nevyjádřených a nedeterminovaných

plurálový podmět se vyskytuje jednou, maximálně dvakrát. V porovnání s novinovými články, které bývají většinou delší a hledaný jev se zde většinou alespoň jeden objeví.

Na závěr jsem jednotlivé výsledky porovnávala mezi sebou a pokusila se objasnit okolnosti, za kterých se daný jev vyskytuje a jak často v porovnání s tabulkou typického výskytu holých jmenných částí, kterou jsem sestavila v závěru kapitoly *Absence členu*.

2.2. Internetové články

2.2.1. El Mundo

Internetové stránky novin *El Mundo* jsou rozdělené do několika sekcí podle různých tematických okruhů, jak je možné vidět níže na *Obrázku č. 1*. Já jsem své příklady čerpala z oddílů *España*, *Mundo* a *Europa*, kde se obvykle nachází politická témata, která jsem vyhledávala. Samotná část *España* je rozdělena ještě do dalších sedmi pododdílů podle jednotlivých oblastí.

V porovnání s ostatními webovými stránkami jednotlivých novin, se na těchto nachází články spíše kratšího rozsahu a tím pádem bylo i o to náročnější sledovaný gramatický jev najít, průměrně jsem se s nedeterminovanými plurálovými podměty setkala v každém pátém článku.

Obrázek č. 1: *Internetové stránky novin El Mundo*

Zdroj: <http://www.elmundo.es/>

Na těchto stránkách se mi podařilo najít následující příklady nedeterminovaných plurálových podmětů:

- a) ...Ante este aviso, **activistas** de la PAH han intentado negociar con la Policía, mientras otros manifestantes gritaban "la voz del pueblo no es ilegal"...

Tento nedeterminovaný plurálový podmět je ve vazbě s přísudkem *han intentado*. Vzhledem k tomu, že zde určujeme jistou skupinu lidí, jde o klasifikující výskyt nedeterminovaného podmětu.

- b) ...Harán un tremendo lavado a la 'Iniciativa Mérida' para que se incluyan no solo **temas** de prevención sino de infraestructura, inversiones sociales e incluso también de migración,...

V tomto případě se jedná o zvrtně pasivní větu neboli *oración pasiva refleja*, ve které je podmětem podstatné jméno *temas* a přísudkem *se incluyan*. Je to věta pasivní, ale ze sémantického hlediska se jedná o vztah existence, jelikož mluvíme o něčem, co je zahrnuto, k něčemu náleží.

- c) ...Lo mejor que un gobierno puede hacer para que **científicos y técnicos** innoven (...) es reducir su intervención al mínimo...

Tato věta obsahuje vícenásobný podmět *científicos y técnicos*, který patří k přísudku *innoven*. Díky tomuto podmětu můžeme klasifikovat nebo určit daný typ lidí, o který se jedná, proto je toto výskyt klasifikace nedeterminovaného plurálového podmětu.

- d) ...**Agentes** de la Policía Nacional han detenido en Zaragoza a un pedófilo que infectó los ordenadores de cientos de sus vecinos y...

Nedeterminovaným podmětem této věty je podstatné jméno *agentes*, které je spojeno se slovesem *han tenido*. Stejně jako v předchozím příkladu, i zde hovoříme o skupině osob, které jsou dále ještě konkretizovány. Znovu je to tedy použití klasifikující.

- e) ...pero que podría seguir vigente en la actualidad, según han informado **expertos** de la lucha antiterrorista...

V této větě je nedeterminovaným podmětem slovo *expertos* a tvoří základní skladební dvojici se slovesem *han informado*. Opět zde vymezujeme typ osob, a proto je tento výskyt klasifikující.

f) *...El acuerdo, ya negociado con antelación, fue aprobado formalmente por los ministros de Exteriores de los Veintisiete, reunidos en Luxemburgo, según informaron **fuentes** comunitarias...*

Podmětem této věty je nedeterminované podstatné jméno *fuentes*, které se zde vyskytuje ve vazbě se slovesem *informaron*. Toto podstatné jméno je dále rozvinuto pomocí přídavného jména *comunitarias* a díky tomu vymezujeme jistý okruh, a tak se i v tomto případě jedná o použití klasifikující.

g) *...Esas excepciones se tramitarán "caso por caso", según han indicado **fuentes** europeas, que aseguran...*

Tato věta obsahu zcela identický podmět jako ta předchozí, tedy *fuentes*, který tvoří vazbu spolu s přísudkem *han indicado*. Stejně jako výše zmíněný příklad, je i tento dále rozvinut pomocí přídavného jména *europeas* a použití nedeterminovaného podstatného jména je také klasifikující.

h) *...e insistió en que la actividad clandestina de la organización terrorista no ha parado en Francia, donde se siguen constatando **robos** de coches...*

V tomto případě se jedná o větu zvrtně pasivní, jejím podmětem je slovo *robos* a přísudkem *se siguen constatando*. Ze sémantického hlediska se však jedná o příklad existence.

i) *..."Tenemos que hacer que el consejo de junio sea donde se encuentren **soluciones** buenas para todas y estoy seguro de que si son buenas para nosotros se recibirán bien en Alemania",...*

V této větě se setkáváme opět se zvrtně pasivní konstrukcí, kde je podmětem nedeterminované podstatné jméno *soluciones* a přísudkem *se encuentren*. Říkáme, že se někde něco nachází, i když v tomto případě se jedná o přenesený význam, protože

mluvíme o *řešeních*, ale i tak jde o použití existence nedeterminovaného plurálového podmětu.

*j) ...La defensa de la cohesión de España y los derechos de los ciudadanos también han sido **aspectos** destacados por Arenas, que se ha referido a los independentistas como "indecisos",...*

Nedeterminovaným podmětem je jméno *aspectos* a přísudkem *han sido*. Zde klasifikujeme a určujeme, hovoříme tedy o klasifikujícím použití.

k) ...Fuentes gubernamentales han señalado a Europa Press que asistirán a este almuerzo unas 50 personas vinculadas al sector...

Podmět *fuentes* vytváří základní skladební dvojici se slovesem *han señalado*. V tomto případě mluvíme opět o výskytu klasifikujícím.

*l) ...Según los detractores de esta idea, si los barcos cambian, se perderán **camarotes**, lo que hará el viaje nocturno 'insoportable' en butan...*

Tato věta obsahuje zvratně pasivní konstrukci *se perderán* a podmět *camarotes*. Ze sémantického hlediska je toto použití klasifikující, protože přímo určujeme, co bude chybět, jaký druh.

*m) ..."No podemos tenerlo todo, de momento no existen **barcos** en astilleros que cumplan con lo que necesitamos..."³⁶*

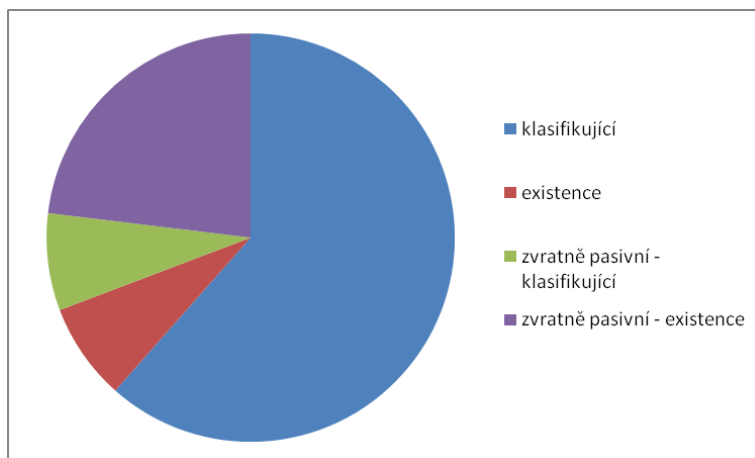
Poslední příklad má nedeterminovaný podmět *barcos* a přísudek *no existen*. Právě díky slovesu můžeme určit, že zde mluvíme o použití existence.

---

³⁶ Příklady a) - m) jsou ze zdroje <http://www.elmundo.es/>

Graf č. 1: Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů na internetových stránkách deníku *El Mundo*

Zdroj: vlastní výpočty

Jak je možné vidět z *Grafu č. 1*, v tomto deníku převažuje klasifikující použití nedeterminovaných plurálových podmětů, a to zhruba z 60 %, což je z celkového počtu třinácti příkladů celkem osm. Třicetiprocentní zastoupení zde pak mají zvrtně pasivní konstrukce, kde převažuje použití ve spojení s existencí, tento případ se vyskytl celkem třikrát. Klasifikující použití v rámci zvrtně pasivní věty se objevilo pouze jednou. Stejně zastoupení má i použití existence, které jsem v tomto zdroji našla také pouze v jednom případě, představuje zde tedy pouze 10% z celku.

2.2.2. El País

Webové stránky deníku *El País* mají v porovnání s předchozími stránkami *El Mundo* trochu odlišný vzhled, jejich rozdělení jednotlivých okruhů není natolik podrobné jako to předchozí. Politická témata jsou zahrnuta zejména ve dvou sekcích označených červenou elipsou na *Obrázku č. 2*. Jedná se o oddělení s názvy *Internacional* a *Política*, v obou je totiž možné najít články s politickou tematikou. V prvním zmíněném jsou zahrnuté články zejména z celosvětové politické scény, kdežto ve druhém jsou obsaženy články týkající se spíše přímo Španělska.

Většinou se zde objevují články průměrného rozsahu, tj. kolem 1 000 slov, hledání a výskyt sledovaného jevu byl proto o něco snazší než v předchozím zmiňovaném deníku.

Obrázek č. 2: Internetové stránky novin El País

Zdroj: <http://elpais.com/>

V těchto internetových novinách jsem se setkala s následujícími příklady sledovaného jevu:

- a) *...No obstante, los populares consideran que "tales dificultades no deben impedir que se adopten determinadas medidas", y de hecho "existen **iniciativas** que propician que **zonas** determinadas designadas como sensibles para la seguridad nacional aparezcan pixeladas o difuminadas, siendo imposible extraer información útil de ellas"...*

V prvním případě se jedná o nedeterminovaný plurálový podmět *iniciativas*, který tvoří základní skladební dvojici s přísudkem *existen*. Jak už napovídá samotné sloveso, jde o příklad existence, a proto zde není použit žádný determinant.

Ve druhém případě je to podmět *zonas* spojený s přísudkem *aparezcan* a jedná se o stejný výskyt jevu, tedy existence, protože říkáme, že se někde něco objevuje, je, existuje.

- b) *...Para más complicación, el PP se lamenta de que estas imágenes están localizadas "en bancos de datos situados fuera de nuestras fronteras y no existe legislación internacional o **acuerdos** referentes..."*

V tomto případě se jedná o nedeterminovaný podmět *acuerdos*, který je součástí vícenásobného podmětu *legislación internacional + acuerdos*, který spolu s přísudkem

no existe tvoří základní skladební dvojici. Stejně jako v předchozím příkladě se jedná o případ existence.

c) ...**Diligentes**, *los simpatizantes de la izquierda abertzale cumplieron con el guion preestablecido: correr y rodear a los seis militantes de Segi con los que han compartido la tensa espera para obstaculizar el arresto...*

Nedeterminovaný plurálový podmět *diligentes* je spojen s přísudkem *cumplieron*. Vyskytuje se bez determinantu, jelikož mluvíme o klasifikujícím případě, kdy podmět určuje jistý typ, třídu, která je dále rozvinutá pomocí *los simpatizantes de la izquierda abertzale*.

d) ...*ha afirmado también el líder socialista sobre la economía del país, que considera que son necesarias reformas, especialmente en materia fiscal, donde, ha calificado, "el sistema tiene agujeros"...*

Podmět *reformas* je nedeterminovaným podmětem k přísudku *son necesarias* a stejně jako v předchozím příkladu mluvíme o výskytu klasifikujícím, kde klasifikujeme a určujeme slovo *reformy*.

e) ...*Además, diputadas y senadoras socialistas darán hoy ruedas de prensa simultáneas por toda España para denunciar un cambio legal que,...*

Tento vícenásobný podmět *diputadas y senadoras* tvoří vazbu s přísudkem *darán*. Vzhledem k tomu, že v tomto případě pomocí podmětu určujeme a třídíme, opět se jedná o klasifikující výskyt.

f) ...*De hecho, fuentes del Grupo Popular explican que Presidencia ha querido encapsular los escándalos de corrupción en las Cortes,...*

Nedeterminovaný podmět *fuentes* se vyskytuje v různých zdrojích poměrně často. I v tomto případě se jedná o použití klasifikující, kdy určujeme jistý okruh, který je dále vymezen pomocí *del Grupo Popular*. Podmět je ve vazbě se slovesem *explican*.

g) *...el PP dijo que la relación laboral con el extesorero se rompió en abril de 2010 y que el hecho de que figurasen **pagos** anuales para él de 200.000 euros obedecía a “un finiquito en diferido”,...*

V tomto případě se jedná o větu zvrtně pasivní, kde je podmětem nedeterminované podstatné jméno *pagos* a přísudkem sloveso *figurasen*. Sémanticky zde však mluvíme o příkladu výskytu existence, protože říkáme, že někde něco je, představuje určitou funkci, figuruje.

h) *...El fiscal preguntó a Bárcenas si sabía si en el PP se pagaron **sobresueldos** y, en su caso, quién tenía la capacidad de darlos...*

Tato věta je stejně jako ta předchozí zvrtně pasivní. Jejím nedeterminovaným podmětem je *sobresueldos* a slovesem *se pagaron*. Ze sémantického hlediska ale mluvíme o použití klasifikující.

i) *...y José Manuel Orengo, responsable del área institucional y personas de la máxima confianza de Puig, se encuentran **pendientes** de la decisión que tome el Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana...*

Tak jako v předchozích dvou příkladech, i zde se setkáváme se zvrtně pasivní větou. Jejím přísudkem je *se encuentran* a nedeterminovaným plurálovým podmětem *pendientes*. Vyjadřujeme zde, že se někde něco nachází, i když v tomto případě jde o přenesený význam, ale jedná se proto o vyjádření existence.

j) *...De hecho, hace ya un año, cuando se empezaba a valorar el efecto de estas medidas, **fuentes** populares vaticinaban que esta reforma sería especialmente “dolorosa” en relación con la destrucción de empleos públicos...*

Jak jsem zmiňovala už výše, podmět *fuentes* je velmi frekventovaný, co se týče použití nedeterminovaných plurálových podmětů. V této větě je podmětem přísudku *vaticinaban* a opět se jedná o klasifikující použití.

k) ...Fuentes de la Comunidad y del PP de Madrid descartaron, sin embargo, que vayan a respaldarlas, ...

Tato věta má stejný podmět jako ta předchozí, jen přísudkem je sloveso *descartaron*. Mluvíme zde opět o výskytu klasifikace v rámci nedeterminovaných podmětů.

*l) ...No se han registrado **incidentes** de gravedad, sí muchos forcejos y momentos de tensión, por parte de policías y concentrados, ...*

V této větě se opět setkáváme se zvrtně pasivní konstrukcí, kde je nedeterminovaným podmětem podstatné jméno *incidentes* a přísudkem *no se han registrado*. Sémanticky zde hovoříme o použití existence, jelikož říkáme, že něco nebylo zaregistrováno, nevyskytovalo se.

*m) ...Aunque con un nivel de desaprobación algo menor, los afines a UPyD también se declaran **contrarios** ...*

Zvrtně pasivní konstrukce se vyskytuje i v této větě, a to díky přísudku *se declaran*. Nedeterminovaným podmětem věty je pak podstatné jméno *contrarios*. Vzhledem k tomu, že říkáme, že se něco prohlašuje, deklaruje, jedná se o výskyt existence.

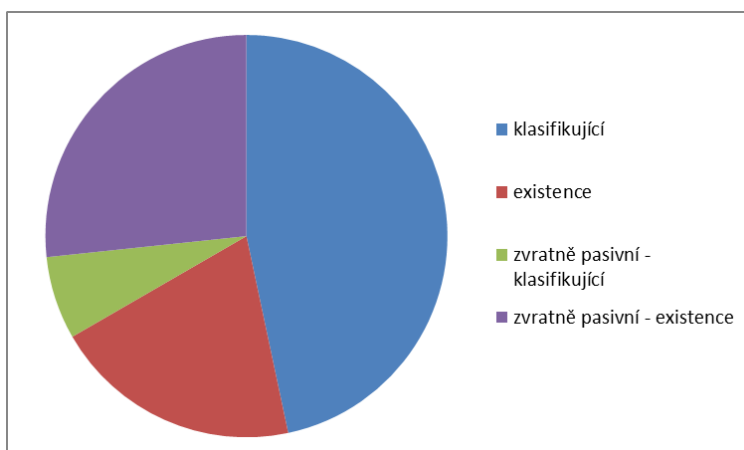
*n) ...Y que, cuando lo hagan, **recortes y subidas** de impuestos llevarán a una nueva "revisión a la baja" de las perspectivas de crecimiento...³⁷*

Tato věta obsahuje vícenásobný podmět *recortes y subidas* a jejím přísudkem je sloveso *llevarán*. Pomocí podmětu určujeme typ, konkretizujeme, a proto se jedná o klasifikující použití.

---

³⁷ Příklady a) – n) jsou ze zdroje <http://elpais.com/>

Graf č. 2: *Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů na internetových stránkách deníku El País*

Zdroj: vlastní výpočty

Klasifikující použití nedeterminovaných plurálových podmětů převažuje stejně jako u předchozího deníku, i když na webových stránkách *El País* se objevuje v menším zastoupení, a to v 47% případů nedeterminovaných podmětů, jak je vyznačeno v *Grafu č. 2*. Z celkového počtu patnácti příkladů jich tedy sedm bylo klasifikujících. O poznání větší je však výskyt existence, který tvoří 20 %, a ještě více jsem se s ním setkávala v rámci výskytu ve zvrtně pasivních konstrukcích, kde byl zastoupen téměř 30 %, celkem ve čtyřech případech. Pouze jednou je uveden příklad zvrtně pasivní konstrukce klasifikující.

2.2.3. La Razón

Na internetových stránkách *La Razón* se můžeme setkat s podobným uspořádáním jako na těch předchozích – tedy stránkách deníku *El País*. Světové politické dění je opět zahrnuto v kapitole *Internacional*, která je vyznačená na *Obrázku č. 3*. Naopak politická situace ve Španělsku samotném nese přímo název *España*. Navíc je zde oddělení, které se nazývá *Se habla de*, neboli *O čem se mluví*, kde jsou vyzdvížena aktuální témata, takže se zde setkáme i s těmi politickými, např. *Política*, *Unión Europea*, nebo *Relaciones internacionales*. Já jsem články čerpala zejména z prvních dvou jmenovaných, jelikož se pak v podrobnějším rozdělení objevily znovu. Články na těchto stránkách jsou srovnatelné s těmi předchozími.

Obrázek č. 3: Internetové stránky novin La Razón

Zdroj: <http://www.larazon.es/>

Na stránkách deníku *La Razón* jsem našla dále zmíněné příklady nedeterminovaných plurálových podmětů:

a) ...*No caben **candidatos** medusas o invertebrados...*

Nedeterminovaným podmětem této věty je *candidatos* a přísudkem *no caben*. Vyjadřujeme, že někde něco není, nevejde se, neexistuje, mluvíme proto o použití existence.

b) ...*Soy consciente de que se puede interpretar como un bandazo o un nuevo zigzag porque en otras ocasiones se han defendido **planteamientos** distintos...*

V tomto případě se jedná o zvrtně pasivní konstrukci, jejímž přísudkem je sloveso *se han defendido* a podmětem *planteamientos*. Pomocí podmětu přímo určíme, o co se jedná, co je to, co se brání, a proto je toto použití ze sémantického hlediska klasifikující.

c) ...***Expertos** antiterroristas, consultados por este periódico, han señalado que la situación que describe el documento es muy preocupante, ...*

Tato věta obsahuje nedeterminovaný podmět *expertos* a přísudek *han señalado*. V této větě opět určíme skupinu, typ lidí, takže i v tomto případě mluvíme o klasifikujícím výskytu.

d) ...Además, y según confirmaron a LA RAZÓN **fuentes** conocedoras del asunto....,

V této větě se opět setkáváme s často používaným podmětem *fuentes*, který je spojen se slovesem *confirmaron*. Použití nedeterminovaného plurálního podmětu je klasifikující, přímo definujeme třídu, typ osob.

e) ...Junto a todo ello, en el registro realizado en su domicilio se incautaron **imágenes** de Bin Laden,...

Konstrukce této věty je zvrtně pasivní, přísudek je *se incautaron* a nedeterminovaný podmět *imágenes*. Ze sémantického hlediska zde mluvíme o použití klasifikujícím, definujeme a konkrétně určujeme, čeho se zmocnili.

f) ...Uno de los detenidos es Andoni Goicoechea Gabirondo, huido del comando Erreka y experto en la fabricación de explosivos, según han informado a La Razón **Fuentes** antiterroristas...

V této větě se znovu vyskytuje nedeterminovaný podmět *fuentes* spolu s přísudkem *han firmado*. Jeho použití je opět klasifikující.

g) ...a quien Hacienda atribuye el impago de más de 240.000 euros entre 2007 y 2008 del IRPF, se desprenden **indicios** de cooperación o complicidad "de ninguna otra persona"...

Tato věta je dalším příkladem zvrtně pasivní konstrukce s přísudkem *se desprenden* a nedeterminovaným podmětem *indicios*. Z pohledu sémantiky je toto použití klasifikující, jelikož podmětem určujeme, jaký typ věci se odstraňuje.

h) ...una cuestión ante la que ha apelado a trabajar para que no se cumplan **previsiones** tan negativas como las que ha planteado el propio Ejecutivo...

Nedeterminovaným podmětem této zvrtně pasivní konstrukce je podstatné jméno *previsiones* a přísudkem *no se cumplan*. Sémanticky se jedná také o klasifikující použití.

- i) *...En su entrevista con Letta, ambos apostaron por avanzar en el frente común ante la UE para que se agilicen **medidas** ya acordadas...*

V této větě se vyskytuje další zvrtně pasivní konstrukce s přísudkem *se agilicen* a podmět *medidas*. Jako v předchozích příkladech, i v tomto mluvíme o klasifikujícím použití.

- j) *...Celia Villalobos, quien ha tomado la palabra para decir que el partido tiene que comunicar mejor, según han indicado a Europa Presss **fuentes** 'populares'...*

Tento příklad je jen dalším důkazem, že se podmět *fuentes* objevuje opravdu často, nezávisle na zdrojích. V této větě je spojen s přísudkem *han indicado* a jeho výskyt je klasifikující.

- k) *...Cospedal ha informado de que en el Comité Ejecutivo se han producido **intervenciones** "largas y prolifas" de apoyo...*

Tato věta je zvrtně pasivní, jejím přísudkem je *se han producido* a podmětem *intervenciones*. Ze sémantického hlediska se jedná o použití existence, jelikož mluvíme o něčem, co v podstatě vzniklo, nově existuje.

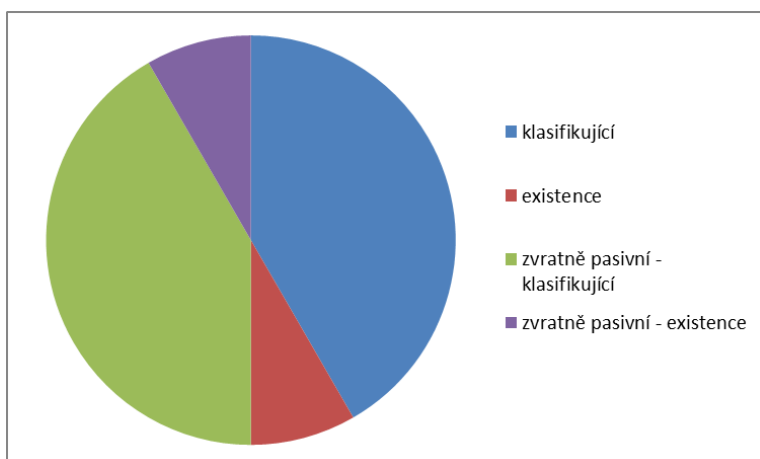
- l) *...**Fuentes** gubernamentales han informado también de que el ciberespionaje se está convirtiendo en uno de los ejes de las relaciones bilaterales...*³⁸

Jako poslední příklad nedeterminovaného podmětu tohoto zdroje uvádím podmět *fuentes* a jeho přísudek *han informado*. Výskyt u tohoto podmětu je klasifikující.

---

³⁸ Příklady a) – l) jsou ze zdroje <http://www.larazon.es/>

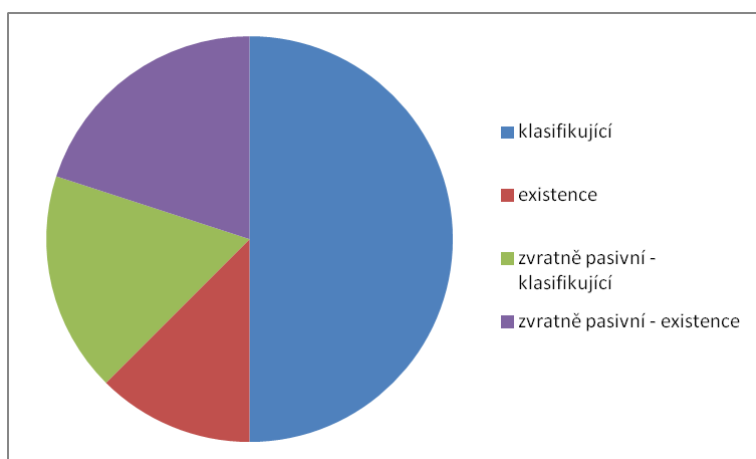
Graf č. 3: *Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů na internetových stránkách deníku La Razón*

Zdroj: vlastní výpočty

Jak je vidět v *Grafu č. 3*, výskyt nedeterminovaných plurálových podmětů v internetových článcích *La Razón* je velmi symetrický. Dá se říci, že zpravidla ve všech případech jsem se setkala s klasifikujícím použitím, které zahrnuje celkem 84 % celku. Ze dvanácti příkladů se jedná o deset z nich. Pět příkladů představuje klasifikující výskyt a stejným počtem je zastoupeno i klasifikující použití ve zvratně pasivních konstrukcích. Naopak výskyt existence se objevil pro každé použití jen jednou.

Graf č. 4: *Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů na internetu*

Zdroj: vlastní výpočty

Na *Grafu č. 4* je znázorněn výskyt nedeterminovaných plurálových podmětů ve všech zkoumaných internetových zdrojích. Největší, poloviční zastoupení má klasifikující použití, které bylo uvedeno celkem dvacetkrát. Naopak nejméně se vyskytovalo použití

existence, které se objevilo celkem v pěti případech ze čtyřiceti, což tvoří 12 % z celku. Zvratně pasivní věty byly na internetu zaznamenávány poměrně vyrovnaně, a to s 18% klasifikující konstrukce a v pětinovém zastoupení věty s výskytem existence.

2.3. Novinové články

Španělské noviny mají podobné rozdělení, na jaké jsme zvyklí u těch českých. Na přední stránce se vždy objevují nejdůležitější informace z aktuálního dění a zmínky o nejzajímavějších článcích, které najdeme uvnitř. Dále se zde setkáváme s rozdělením podle oblastí, zda se jedná o politiku, kulturu, sport nebo například vědu.

2.3.1. El Mundo

U novin *El Mundo* se setkáváme s přední stránkou věnovanou nejdůležitějším událostem dne, jak je tomu snad u všech novin. Zajímavostí možná může být další stránka, která je věnovaná názorům redaktorů i čtenářů. Dále pokračují kapitoly s děním ve Španělsku, a protože moje noviny jsou z Katalánska, tak následuje část zaměřená právě na tuto oblast, obecně by se ale dalo říci, že následují články regionálního charakteru. Pak následuje část nazývaná *Otras voces* a až po ní si můžeme přečíst novinky ze světového dění. Po té už se setkáváme s kapitolami, jako je *Ekonomie*, *Sport* a *Kultura*.

V porovnání s internetovými články, jsou ty novinové delší. Konkrétně v novinách *El Mundo* jsem se setkala s nějakým příkladem nedeterminovaných plurálových podmětů přibližně v každém druhém článku.

V tomto deníku jsem vyhledala následujícími příklady nedeterminovaných plurálových podmětů:

- a) ...**Israelíes y palestinos** acordaron ayer „aplazar“ sus diferencias durante dos semanas y volver a reunirse el 14 y 15 de septiembre,...

Tato věta zahrnuje vícenásobný podmět *israelíes y palestinos*, který je spojen s přísudkem *acordaron*. Sám podmět vymezuje jistý typ, třídu osob, proto se jedná o klasifikující použití.

*b) ...**Representantes** en la Cámara de Vitoria, en el Congreso y el Senado, en la Eurocámara y en las Juntas Generales se unirán al propio lehendakari y...*

V této větě se vyskytuje zvratně pasivní konstrukce s přísudkem *se unirán* a podmětem *representantes*. Podstatné jméno je v tomto případě, určující, klasifikuje, a proto je výskyt nedeterminovaného podmětu klasifikující.

*c) ...La prueba de ello la aportó el propio Pastor, quien admitió de forma velada que han existido **fricciones** entre el PSE y el PSOE como consecuencia de las negociaciones...*

Nedeterminovaný podmět v této větě je představen pomocí podstatného jména *fricciones* a spolu s přísudkem *han existido* tvoří základní skladební dvojici. Sloveso samo zde určuje, že mluvíme o nějaké existenci, tudíž je toto použití existence.

*d) ...**Encuestas** recientes indican que un porcentaje alto de la ciudadanía y de la propia militancia socialista considera que el presidente del Gobierno,...*

Podmětem této věty je nedeterminované podstatné jméno *encuestas* a přísudek *indican*. Podmět nám zde definuje a určuje, co je to, co udává procentuální zvýšení, proto se jedná o klasifikující výskyt.

*e) ...**Representantes** de las juntas locales del PP de Asturias decidieron ayer proponer al comité electoral regional del partido una terna de candidatos...*

Stejně jako v předchozím příkladu, i v tomto se setkáváme s klasifikujícím použitím nedeterminovaného podmětu *representantes*, který je spojen se slovesem *decidieron*, jelikož díky němu vymezujeme danou třídu, okruh lidí.

*f) ...Por encima de todos los pagos realizados desde las conselleries de su Ejecutivo – ya se han encontrado **pagos** repartidos entre al menos nueve áreas diferentes-,...*

Tato věta obsahuje zvrtně pasivní konstrukci s přísudkem *se han encontrado* a podmětem *pagos*. Ze sémantického hlediska mluvíme o použití existence, říkáme, že se něco našlo, vyskytuje, existuje.

g) ...*Fuentes próximas al sindicato, aseguraron que hay cerca de una cuarentena de entidades que han decidido sumarse a la propuesta*

Nedeterminovaný podmět *fuentes* se v tomto případě vyskytuje se slovesem *aseguraron* a jedná se zde o klasifikující výskyt, opět zde vymežeme konkrétní třídu.

h) *Pese a ello, Huguet lanzó balones fuera y defendió que no existen diferencias entre los socios del tripartito.*

Základní skladební dvojice je v tomto případě tvořena přísudkem *no existen* a nedeterminovaným podmětem *diferencias*. V této větě hovoříme o použití existence.

i) ...*Nunca he dicho que se haya de hacer un examen; eso son interpretaciones...*

Podmětem v této větě je podstatné jméno *interpretaciones* spojené s přísudkem *son*. V tomto případě mluvíme o použití klasifikujícím.

j) ...*la idea de que todo lo que aparece a nuestros ojos no es más que vana ilusión, que no somos sino esclavos encadenados al fondo de una caverna...*

V této větě je nedeterminovaným podmětem slovo *esclavos* a přísudkem *somos*. Stejně jako v předchozím případě, se i zde jedná o klasifikující použití, vymežeme totiž typ.

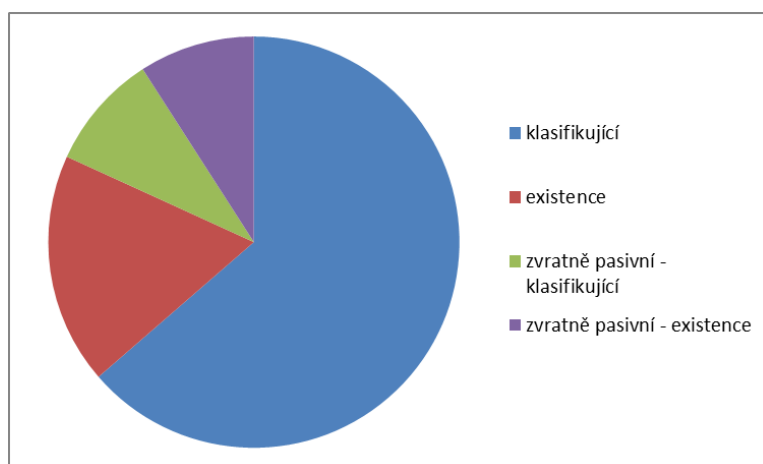
k) *Lo que creemos realidad (luz, flores, árboles, príncipes, princesas) sólo son sombras que se mueven al fondo de la galería, sueños de antracita...*³⁹

V posledním příkladu se objevuje nedeterminovaný podmět *sombras* a přísudek *son*. V této větě mluvíme také o klasifikujícím použití jako v předchozích příkladech.

---

³⁹ Příklady a) – k) jsou ze zdroje *El Mundo*, 2010, roč. XXII. č. 7.562.

Graf č. 5: Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů v deníku *El Mundo*

Zdroj: vlastní výpočty

Majoritní výskyt má v novinových člancích deníku *El Mundo* použití klasifikujících, jeho podíl představuje celkem 64 %, což je sedm příkladů z jedenácti. S použitím existence jsem se v těchto novinách setkala celkem dvakrát. Příklady zvratně pasivních vět jsou zastoupeny každá jedním příkladem. Významně tedy opravdu převažuje klasifikující použití stejně jako ve většině předchozích zdrojů.

2.3.2. El País

První strana novin *El País* také patří aktuálním informacím, ale další už je zasvěcená mezinárodnímu dění. Po té přichází na řadu část věnovaná informacím o Španělsku samotném a stejně jako v novinách *El Mundo* následuje regionální část, v mém případě opět o událostech v Katalánsku. Vzhledem k tomu, že mám letní vydání novin, následuje část, která se jmenuje *Revista de Verano* a jak sám název napovídá, najdeme v ní zejména oddychová témata pro letní čtení, například reportáže z cest, zajímavosti z kultury nebo křížovky.

V těchto novinách jsem se setkala s těmito příklady nedeterminovaných plurálových podmětů:

- a) *...El nuevo plan utilizaría uno de los tres agujeros de 12 centímetros, o sondas, practicados en la mina. Por uno se envía comida, agua y medicamentos a los mineros atrapados;...*

V tomto případě se jedná o zvratně pasivní konstrukci s vícenásobným podmětem *comida, agua y medicamentos*. Přísudkem této věty je sloveso *se envía*. Pomocí

podmětu určujeme prvky, které se posílají, proto se sémanticky jedná o použití klasifikující.

*b) ...Además, se les están enviando **calcetines** con hilo de cobre para impedir las infecciones por hongos,...*

Stejně jako v předchozí větě, i tady se jedná o zvrtně pasivní konstrukci, kde je nedeterminovaným podmětem slovo *calcetines* a přísudkem *se les están enviando*. Jedná se prakticky o ten samý případ jako v příkladu *a*), proto zde ze sémantického hlediska také hovoříme o klasifikujícím výskytu.

*c) ...Varios payasos visitan cada tarde a los niños mientras siguen llegando **alimentos, ropas y juguetes** donados desde todas partes del país...*

V této větě se setkáváme s dalším příkladem klasifikujícího použití nedeterminovaného plurálního podmětu, kterým je v této větě vícenásobný podmět *alimentos, ropas y juguetes*, který je ve vazbě s přísudkem *siguen llegando*. Opět zde určujeme, klasifikujeme věci, které jsou doručovány.

*d) ...Recalificaciones, adjudicaciones de suelo, **promociones** que se multiplican en sitios remotos...*

Podmět této věty je také vícenásobný – *recalificaciones, adjudicaciones de suelo, promociones* a přísudek je *se multiplican*, mluvíme tak o zvrtně pasivní konstrukci. Ze sémantického pohledu se jedná o klasifikující výskyt.

*e) ...El hecho de que aparezcan **casos** aislados en los que el interés personal de algún responsable político predomine sobre el interés colectivo,...*

Nedeterminovaným plurálním podmětem této věty je podstatné jméno *casos* a spolu se slovesem *aparezcan* tvoří základní skladební dvojici. Mluvíme o něčem, co se objevuje, vyskytuje, jedná se tak o výskyt existence.

*f) ...Consistió en una sentada y se enarbolaron **banderas** del Frente Polisario...*

V tomto případě jde opět o větu zvrtně pasivní, přísudkem je *se enarbolaron* a nedeterminovaným podmětem *banderas*. Z pohledu sémantiky zde mluvíme o klasifikujícím použití.

g) ... *“Creemos que eran **policías** marroquíes vestidos como colonos...*

V této větě se setkáváme s použitím klasifikujícím, kde přímo určujeme, o koho se jedná. Podmětem tak je *policías* a přísudkem *eran*.

h) ...*De pronto comenzaron a llegar **camiones** de la policía y del Ejército y comenzamos a recibir agresiones...*

Podmětem v této větě je podstatné jméno *camiones*, které je spojeno s přísudkem *comenzaron a llegar*. Díky podmětu dokážeme určit, jaký předmět začal přijíždět, proto zde mluvíme o výskytu klasifikujícím.

i) ...*La alta siniestralidad de la Operación Retorno del verano es el claro ejemplo de que no existen **fórmulas** matemáticas exactas en la seguridad vial...*

Tato věta obsahuje nedeterminovaný plurálový podmět *fórmulas* a přísudkem je sloveso *no existen*. Jak už samo sloveso napovídá, hovoříme zde o použití existence.

j) ...***Fuentes** militares precisan que en concreto dos granadas impactaron contra la fachada sin causar daños graves...*

Stejně jako v mnoha předchozích příkladech s podmětem *fuentes*, i zde se setkáváme s klasifikujícím použitím ve spojení s tímto podmětem. Přísudkem ve větě je sloveso *precisan*.

k) ... *y que se produjeron **disparos** hacia la base desde edificios cercanos...*

V této větě se objevuje zvrtně pasivní konstrukce *se produjeron*. Nedeterminovaným podmětem je zde slovo *disparos*. Sémanticky zde mluvíme o použití existence.

l) ...*Fueron **agentes** de la Policía Nacional de Afganistán quienes disolvieron la revuelta y “tomaron el control de la situación”,...*

Nedeterminovaným plurálovým podmětem této věty je podstatné jméno *agentes*, které je ve vazbě s přísudkem *fueron*. Podobně jako u podmětu *fuentes*, i zde se jedná o výskyt klasifikující.

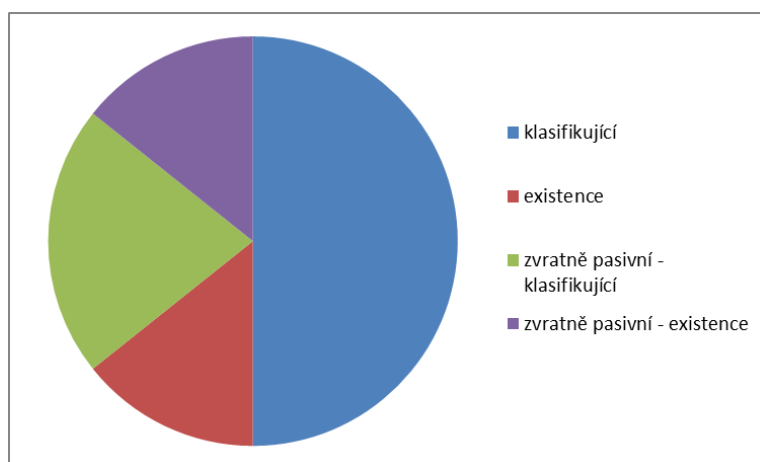
m) ...*era provocar un choque armado entre militares y manifestantes en el que se produjeran **bajas** civiles que los talibanes utilizarían como propaganda contra la presencia de las tropas internacionales...*

Podstané jméno *bajas* je v této větě součástí zvrtně pasivní konstrukce, přísudkem je zde sloveso *se produjeran*. Ze sémantického hlediska mluvíme o použití existence.

n) ...*,aunque el distrito más movido de la ciudad nunca podrá ser, admiten **fuentes** policiales, un remanso de paz...*⁴⁰

V posledním příkladu tohoto zdroje se opět setkáváme s nedeterminovaným podmětem *fuentes*, které je spojeno se slovesem *admiten*, a i v tomto případě je to použití klasifikující.

Graf č. 6: *Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů v deníku El País*

Zdroj: vlastní výpočty

⁴⁰ Příklady a) – n) jsou ze zdroje *El País*, 2010, roč. XXXV. č. 12.124.

Na *Grafu č. 6* je poměrně zřetelně znázorněno, že celých 50 %, tedy sedm příkladů ze čtrnácti, se vyskytlo v rámci klasifikujícího použití. Zbýlých 50 % je vcelku rovnoměrně rozloženo mezi zbývající tři druhy výskytů. Použití existence se v deníku *El País* objevilo celkem dvakrát, tedy ve 14 %, stejně jako použití existence v konstrukcích zvrtně pasivních. Zvrtně pasivní konstrukce klasifikující jsou zastoupeny 22 % s celkem třemi příklady.

2.3.3. La Razón

Na titulní straně deníku *La Razón* nenajdeme žádný článek, jen pár hesel odkazujících k hlavnímu článku. Stejně jako v novinách *El Mundo* se i na prvních stránkách tohoto deníku setkáváme s články věnovanými názorům redaktorů, odborníků i veřejnosti. Po nich následuje část nazývaná *Punto de mira*, ve které se objevují jak informace ze Španělska, tak ty celosvětové. Následuje kapitola pro samotné Španělsko a zvláště ještě i mezinárodní dění. Po něm přichází na řadu informace z oblasti ekonomie a stejně jako u předchozích dvou deníků, se i tady setkáváme s regionálními novinkami následovanými kapitolou zasvěcenou společnosti. V závěru nesmí chybět sportovní informace a informace z oblasti kulturního života.

V těchto novinách jsem našla tyto příklady nedeterminovaných plurálových podmětů:

- a) *...Por su parte, fuentes occidentales sostienen que el ataque aéreo fue contra un convoy de armas sirias destinado a la milicia proiraní Hizbulá en territorio libanés...*

V tomto případě je nedeterminovaným podmětem slovem *fuentes* a spolu s přísudkem *sostienen* tvoří základní skladební dvojici. Pomocí tohoto slovesa zařazujeme, určujeme třídu, která je pak určena ještě pomocí přídavného jména stojícího za podstatným jménem, jedná se proto o výskyt klasifikující.

Stejný případ s tím samým podmětem se objevuje i v následujících příkladech. Vždy se jedná o klasifikující výskyt a ve všech případech je podmět dále rozvíjen přídavným jménem.

- b) *...Ante la decisión del consistorio, la Casa Real mostró su “exquisito respeto”, indicaron fuentes del consistorio...*

V tomto případě je podmět *fuentes* ve vazbě s přísudkem *indicaron*.

- c) ...*En este sentido, fuentes jurídicas consultadas por LA RAZÓN indicaron que el acuerdo del Parlamento catalán, aprobado con los votos de CiU, ERC y un diputado de la CUT, ...*

V této větě se setkáváme s naprosto totožnou základní skladební dvojicí jako v předchozím příkladě, tedy *fuentes indicaron*.

- d) ...*Fuentes populares apuntaban ayer a la posibilidad de que en esa reunión se presenten las conclusiones de la auditoría interna que Rajoy anunció...*

Tato věta má jako své jádro nedeterminovaný plurálový podmět *fuentes* a přísudek *apuntaban*.

- e) ...*Son palabras de Luis Bárcenas, que ayer hizo público un comunicado en el que niega ...*

Tento příklad má za podmět slovo *palabras* a přísudkem je *son*. V kontextu říkáme a označujeme, že *toto jsou slova Luise Bárcenase*, svým způsobem je tedy zařazujeme a jedná se tak o klasifikující použití.

- f) ... *Andrei Petrov, y a los que se imputan delitos de pertenencia a organización criminal, contra la Hacienda Pública y falsedad documental...*

Podmětem této zvrtně pasivní konstrukce je podstatné jméno *delitos*, přísudkem pak *se imputan*. Ze sémantického hlediska mluvíme o použití klasifikujícím, definujeme zde, co se připisuje, určujeme ten okruh.

- g) ...*“Pueden seguir saltando cosas por mil sitios y esto te deja en una situación muy vulnerable”, explican...*

Tento příklad je tvořen nedeterminovaným plurálovým podmětem *cosas* a přísudkem *pueden seguir saltando*. Vysvětlujeme, jak věci mohou pokračovat, být, dále existovat, mluvíme tak o použití ve spojení s existencí.

*h) ...donde un policía resultó herido por una piedra y se usaban **vallas** para cortar la avenida Ciudad de Barcelona...*

Tato věta obsahuje zvrtně pasivní konstrukci s přísudkem *se usaban* a podmětem *valas*. Sémanticky mluvíme o použití klasifikujícím, jelikož určuje předmět, který je používán a dále vymezen.

*i) ... La resistencia ante los medios limitados desplegados por el Ejército francés ha sido escasa, pero **elementos** infiltrados por Al Qaeda se refugian en el desierto y en las montañas...*

Přísudkem v této zvrtně pasivní větě je sloveso *se refugian* a podmětem *elementos*. Sémanticky bychom tento výskyt určili jako klasifikující, neboť vyjadřujeme typ.

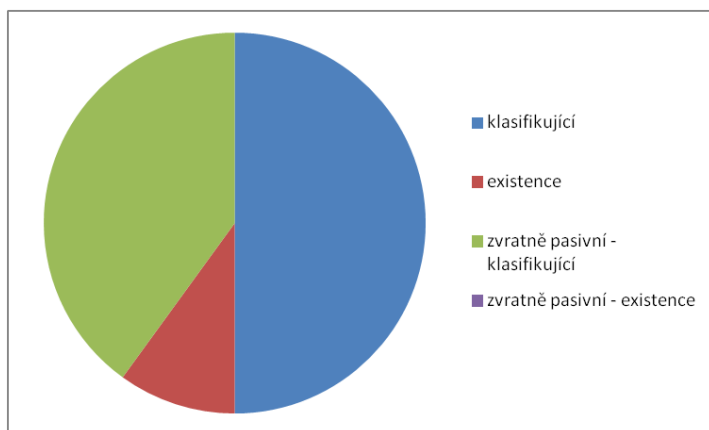
*j) ...En la anterior Ejecutiva, el presidente consiguió un cierre de filas, pero bajo la exigencia de que se pidan **cuentas**, “caiga quien caiga”, si hubiera habido irregularidades...⁴¹*

Posledním příkladem je také zvrtně pasivní konstrukce s přísudkem *se pidan* a podmětem *cuentas*. Ze sémantického hlediska je toto použití klasifikující.

---

⁴¹ Příklady a) – j) jsou se zdroje *La Razón*, 2013, roč. XVI. č. 5.161.

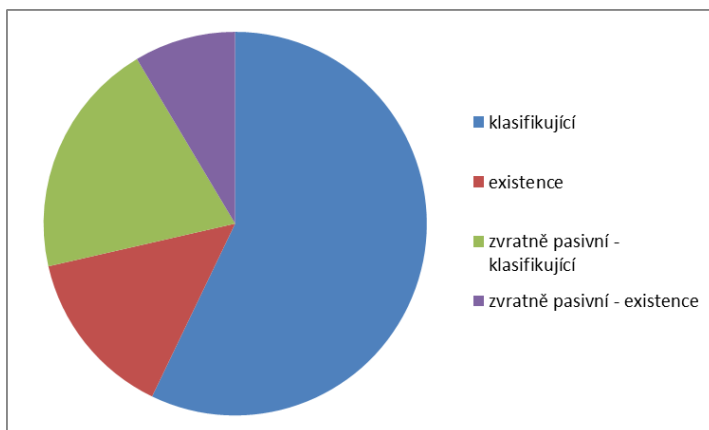
Graf č. 7: Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů v deníku *La razón*

Zdroj: vlastní výpočty

V novinách *La Razón* jsem se setkala s celkem deseti příklady nedeterminovaných plurálových podmětů. Pět z nich, celkem 50 %, tvořilo klasifikující použití, jak je vidět i na *Grafu č. 7*. Výskyt existence se objevil pouze jednou a použití klasifikující ve zvratně pasivní konstrukci se vyskytlo ve čtyřiceti procentech. Naopak s použitím zvratně pasivní konstrukce a výskytem existence jsem se v těchto novinách nesečkala a není zde tak vůbec zastoupeno.

Graf č. 8: Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů v tištěných novinách

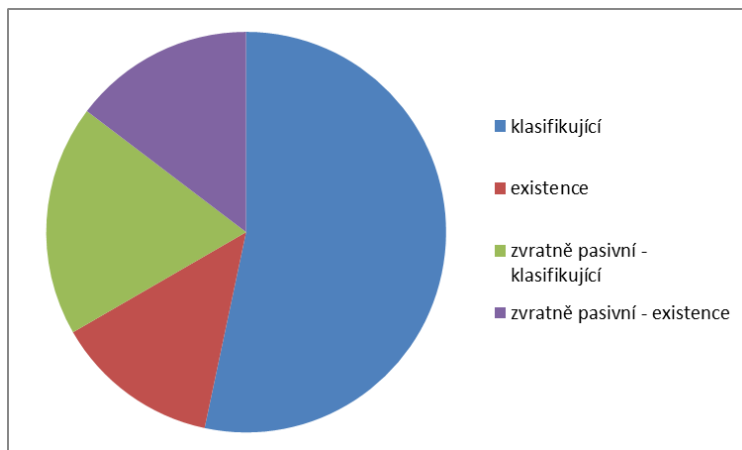

Zdroj: vlastní výpočty

Na *Grafu č. 8* jsou znázorněny výsledky ze všech tištěných zdrojů, výsledný graf odpovídá průběžným výsledkům. Téměř 60 % zastupuje klasifikující použití, které se vyskytlo celkem ve dvaceti případech ze třicetipěti. Zelenou barvou je pak vyznačeno klasifikující použití ve zvratně pasivních konstrukcích, které se vyskytlo dohromady sedmkrát, což tvoří 20 %. Použití existence jsem našla dohromady v pěti případech

a existence ve zvrtně pasivních větách se objevila v necelých 10 %, tedy celkem pouze ve třech případech.

Graf č. 9: Výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů v použitých zdrojích

Zdroj: vlastní výpočty

Graf č. 9 zobrazuje výskyt použití nedeterminovaných plurálových podmětů ve všech zdrojích, které jsem použila. Již na první pohled je zřejmé, že graf prakticky kopíruje průběžné výsledky, které se objevovaly v předchozích grafech a příliš se od nich neliší. Zastoupení jednotlivých použití je tak velmi podobné těm předcházejícím. Nadpoloviční většinou je zastoupeno klasifikující použití, které se ve všech příkladech objevilo čtyřicetkrát z celkových sedmdesátipětí případů. Druhý největší podíl má také klasifikující použití, ale ve zvrtně pasivních konstrukcích, které zaujímá necelých 20 %, zmínila jsem ho v devatenácti příkladech. Použití existence se pak obecně vyskytovalo méně, pouze desetkrát a ve zvrtně pasivních větách jedenáctkrát, což tvoří 15 % z celku.

2.4. Sloveso *haber*

Do praktické části jsem zařadila i sloveso *haber*, protože v rámci sledovaného jevu – nedeterminovaných plurálových podmětů – má zvláštní postavení. Podstatná jména následující za tímto slovesem jsou ve většině téměř vždy nedeterminovaná, ale ve spojení s tímto slovesem se jedná ve španělštině o předměty, ačkoliv do češtiny se překládají jako podměty dané věty. Z tohoto důvodu jsem si je dovolila přidat do této

kapitoly, jelikož je jejich výskyt velmi častý. Objevuje se spolu s použitím různých časů, jak je možné vidět v následujících příkladech:

- 1) *Habrá **ataques** desde Gaza con toda seguridad, y muy posiblemente desde Líbano.*
- 2) *De todos modos, agreró Hanegbi, “aunque haya **informes** sobre operativos puntuales,*
- 3) *Ni hay **pagos** en dinero negro. Ni hay autenticidad indubitada de la libreta del factórum de la caja del gran partido del centro derecha que...*
- 4) *El PP ha sido muy contundente a la hora de negar que hayan existido “**retribuciones** distintas...*
- 5) *En la vida no hay **testimonios**, hay personas que dan testimonio. Hay personas que dan ejemplo.*
- 6) *Rajoy ha enviado una invitación a los directivos de las compañías automovilísticas con plantas en España y se prevé que haya **representantes** del sector a nivel europeo y*
- 7) *En su opinión, hay **posibilidades** de llegar a entendimientos y los sindicatos no deben estar “prisioneros”...*
- 8) *El jefe del Ejecutivo ha insistido en que el PP es favorable a la bajada de impuestos, pero ha subrayado que ha habido **circunstancias** que han obligado a una subida...*

2.5. Porovnání výsledků

Ve všech člancích, ať už novinových nebo internetových se objevovalo velké množství nedeterminovaných plurálových podstatných jmen, ale ve většině případů se jednalo o holé jmenné skupiny ve funkci předmětu. Tato skutečnost se shoduje s tím, co jsem popisovala v teoretické části, jelikož už tam jsem se setkala s větším množstvím příkladů a situací, kde se bez determinantu vyskytují hlavně předměty.

Nedeterminované plurálové podměty se objevují opravdu velmi zřídka, jak jsem popisovala již v úvodu této kapitoly. V případě, že se objevily bez určitého nebo neurčitého členu, byly determinovány jiným způsobem, ať už to byla číslovka, neurčitý

determinant, ukazovací, přivlastňovací zájmeno, přídavné jméno nebo se jednalo pouze o výčet, jak je možné vidět v následujících příkladech:

a) Ukazovací zájmeno

*Además, estas grabaciones se realizaban de forma 'silenciosa', inadvertida para los usuarios, que en ese momento podrían encontrarse escuchando música o dando cualquier otro uso al ordenador en cualquier lugar de su domicilio, como el baño o el dormitorio.*⁴²

b) Neurčitý determinant

*No obstante otras fuentes consultadas explicaron que ETA necesita alrededor de medio millón de euros al año para subsistir con las estructuras con las que cuenta en la actualidad, año y medio después de su declaración de cese definitivo de sus actividades.*⁴³

c) Číslovka

*Se han contabilizado 2.437 personas heridas de diversa consideración que se encontraban en la mole de nueve plantas ubicado en la localidad vecina a Dacca de Savar.*⁴⁴

d) Výčet

*...no puede empañar el trabajo digno y honesto de miles de personas, entre ellos **alcaldes** y **consejales** que están trabajando diariamente por el interés de sus vecinos.*⁴⁵

---

⁴²ELMUNDO.ES. Detenido por grabar imágenes íntimas a sus vecinos tras 'asaltar' sus redes Wi-Fi. *ElMundo.es* [online]. Madrid: El Mundo, © 2013 [vid. 2013-05-02]. Dostupné z: <http://www.elmundo.es/elmundo/2013/05/02/espana/1367478897.html>

⁴³ELMUNDO.ES. La Policía sospecha que ETA podría recibir donaciones de simpatizantes. *ElMundo.es* [online]. Madrid: El Mundo, © 2013 [vid. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://www.elmundo.es/elmundo/2013/05/01/espana/1367404410.html>

⁴⁴ELPAÍS. El número de fallecidos en el derrumbe de Bangladesh supera los 600. *El País* [online]. Nueva Delhi: El País, © EDICIONES EL PAÍS, S.L. 2013 [vid. 2013-05-05]. Dostupné z: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/05/03/actualidad/1367566004_471909.html

⁴⁵ El País, 2010, roč. XXXV. č. 12.124.

Ve všech člancích se velmi často objevovaly nedeterminované konstrukce se slovesem *haber*, které jsem uváděla již v předchozí kapitole, vzhledem k tomu, že ve španělštině se jedná o předmět, nemohly být zařazeny do celkové analýzy.

Poměrně často jsem se setkávala s holými jmennými frázemi v nadpisech a titulcích zpráv. Toto použití jsem uváděla v rámci teoretické části této práce a opravdu jsem na tento jev narážela v průběhu hledání vcelku často. Jako příklad uvádím nadpisy, které se objevily v tištěných novinách *Insidias y corrupción (La Razón)*, *Empleados sexuales (El Mundo)*, *Científicos creyentes contra el “Dios no existe” de Hawking (El Mundo)*.

Nakonec se mi ve všech zdrojích dohromady podařilo najít celkem sedmdesát pět různých příkladů nedeterminovaných plurálových podmětů. Jak už jsem zmiňovala a jak je i vidět v *Grafu č. 9*, přes polovinu příkladů tvořily podměty s použitím klasifikujícím. Spolu s tímto výskytem bylo nejčastější spojení s klasifikací nebo typem nějaké skupiny, takže se jednalo o osoby, a to v 76 %. Například *agentes*, *expertos*, *científicos*, ale jednoznačně nejvíce bylo používáno podstatné jméno *fuentes*, celkem v sedmnácti případech, což je téměř polovina všech klasifikujících příkladů v aktivních konstrukcích.

Naopak v pasivních konstrukcích zcela převažoval výskyt neosobních podstatných jmen v 95 % ve větách s použitím klasifikujícím i s použitím existence. Jediné osobní podstatné jméno, které se vyskytlo v rámci pasivní konstrukce, bylo *candidatos*.

Součástí nedeterminovaných konstrukcí byly i atributivní věty, které se ale vyskytovaly v menší míře. Z celkového počtu se jedná o 10 % ze všech příkladů, jejich zastoupení je tedy malé.

Pokud porovnám samostatné zdroje, tak ve všech novinových člancích, ale i na internetu se téměř vždy vyskytovalo nadpoloviční použití klasifikace. Menší zastoupení mělo na internetových stránkách deníku *El País*, kde se setkáváme s neobvykle velkým množstvím výskytu použití existence, které tvoří 20 %, podobně je tomu ještě v novinových člancích *El Mundo*, ale jinak se tento výskyt pohybuje kolem 10 %.

Závěr

Cílem této práce bylo analyzovat výskyt nedeterminovaných plurálových podmětů v neliterárních textech. Jako zdroj jsem si zvolila novinové články publikované na internetu i tištěné zdroje.

Použití členu ve španělštině je velmi variabilní a vzájemně se od sebe liší samostatné použití členu určitého i neurčitého. Každý z nich má svá základní charakteristická použití, která jsou pro něj typická, ale zároveň pak ještě zahrnují další, se kterými se může pojít v závislosti na vazbě se slovesem, předložkou nebo jiným prvkem. Obecně slouží člen k determinaci podstatného jména, k jeho specifikaci a aktualizaci a zároveň se s ním shoduje v čísle a rodě. Člen nám umožňuje zjistit o daném podstatném jméně další informace, které by samo jméno nebylo schopné obsáhnout.

Už jen samotné použití určitého nebo neurčitého členu rozhoduje, jestli dáváme posluchači na vědomí, že se jedná o informaci, která si zakládá na předchozí zmínce v hovoru, odkazuje na věc známou a blízkou oběma účastníkům, nebo zda se jedná o zcela nové a dosud neznámé sdělení, pro které používáme neurčitý člen. Člen určitý nám slouží právě k odkazování na objekty již známé, buďto pomocí přímé anafory nebo díky vztahu asociace. Mimojiné se pojí i s objekty, které jsou v rámci své třídy jedinečné, ale zároveň můžeme s tímto členem odkazovat na generické jednotky, které jsou charakterizovány nějakým společným rysem.

Naopak člen neurčitý, jak už jsem zmiňovala, je charakteristický pro své použití s prvky, které jsou v hovoru nové. Velmi často se tento člen pojí také s tzv. *existenciálními přísudky*, které vyjadřují výskyt a lokalizaci nějakých objektů.

Stejně tak se ale můžeme setkat s příklady, ve kterých se nepoužije ani jeden člen. Vymežit toto použití nějakým konkrétním charakteristickým rysem pro celou skupinu je velmi obtížné, protože jak jsem uváděla již v samotné teoretické části, absence členu se dost často vyskytuje v rámci nejrůznějších výjimek, které se ale na druhou stranu v průběhu vývoje ustálily a můžeme je tak alespoň rozdělit do několika skupin v závislosti na vazbách a použití s druhy sloves, typy jmen, ale záleží například i na geografické oblasti, ve které se španělština používá, a jejímu kulturnímu a sociálnímu návyku.

Významnou roli ve výskytu absence determinantu hraje i skutečnost, zda se dané podstatné jméno vyskytuje ve větě ve funkci podmětu nebo předmětu. Ve většině

případů narazíme na toto použití v souvislosti s předmětem, jelikož podmětu by měl vždy předcházet nějaký determinant a zároveň předmět se pojí s více slovesy, která jsou následována právě předmětem. Zpravidla se jedná o vyjádření nějakého návyku, stálosti, dále se pojí se slovesy potřeby, hledání, existence nebo klasifikace.

Jak jsem se sama přesvědčila v průběhu analýzy, nedeterminované plurálové podměty se vyskytují opravdu zřídka, jelikož velmi často byly determinovány alespoň pomocí přivlastňovacích zájmen, neurčitých determinantů, číslovek nebo jakýchkoli jiných prvků, které by daný podmět určily.

Pro svůj výzkum jsem využívala internet a tištěné noviny, ve kterých se v porovnání s internetem, vyskytovaly příklady nedeterminovaného podmětu většinou vždy alespoň jeden v článku. Na internetu byl jejich výskyt o něco méně frekventovaný, za to jsem se velmi často setkala s podmětem *fuentes*, který byl nezávisle na sobě používán velmi často, a to zejména právě na internetu. Objevuje se jako nedeterminovaný, jelikož odkazuje na určitou skupinu, okruh lidí a tato skupina bývá zpravidla ještě doplněna nějakým přídavným jménem, aby specifikovala a konkretizovala, o jaký druh se jedná.

V závěru teoretické části jsem vyhodnotila tabulku typického výskytu jmenných frází. Podle ní by se mělo nejčastěji objevovat použití existence, dále se slovesy hledání, potřeby, změny stavu, ale také v rámci novin a vyjadřování kulturních a sociálních stereotypů. Tím, že jsem čerpala z novin, jsem si ověřila, že v tisku je použití absence členu opravdu časté, objevuje se v hlavičkách i nadpisech zpráv jak na internetu, tak v tisku.

Po vyhodnocení výsledků zkoumaného vzorku jsem zjistila, že nejčastěji se u nedeterminovaných plurálových podmětů objevuje použití klasifikující, díky kterému autor ve většině případů odkazuje na okruh osob nebo typ lidí, který je pak případně ještě dále zúžen pomocí přídavného jména, které danou skupinu více přibližuje. Vyskytuje se v běžných aktivních větách, ale zastoupení má i ve větách pasivních. Zajímavostí je, že se pasivní výskyt klasifikující nejvíce objevoval v deníku *La Razón* jak na internetu, tak i v novinách. V porovnání s ostatními zdroji zde měl až dvojnásobný výskyt, než bylo běžné u zbylých zdrojů.

S nedeterminovanými podměty se pak spojují ještě slovesa existence, což se shoduje s mými předpoklady s teoretické části, která se ve všech zdrojích objevovala podstatně méně a v 95 % v kombinaci s nějakými neživými podměty. Na příklad, který vyjadřoval existenci osob, jsem narazila pouze jednou.

Nedeterminované podměty se také vyskytují v rámci atributivních vět, tento výskyt je však minimální, mluvíme zhruba o 10 % z celkového počtu.

S použitím existence se spojuje také sloveso *haber*, ke kterému se velmi často vážou nedeterminovaná podstatná jména, avšak v tomto případě se jedná téměř vždy o předměty, ačkoliv do češtiny bývají tyto konstrukce překládány jako podmět, proto jsem ho i v rámci práce zařadila samostatně jako zvláštní případ.

V průběhu celé analýzy jsem ale nenašla žádný vzorek nedeterminovaných plurálových podmětů ve spojení se slovesy hledání nebo potřeby. Je to z toho důvodu, že tato slovesa bývají následována zpravidla pouze podstatnými jmény ve 4. pádě. Stejně je tomu v případech sloves, která vyjadřují nějaké návyky, zvyky, stálosti nebo naopak změny stavu, jelikož se stejně jako v předchozím případě jedná o vazby s předmětem.

Resumé

Como el tema de mi tesis he elegido *Sujetos plurales indeterminados en textos españoles no literarios*. El mayor motivo para elegir este tema era la realidad que la gramática checa no tiene ningún elemento similar como el artículo en español, por eso quería profundizar mis conocimientos del uso del artículo y conocerme a condiciones y situaciones en que se utiliza.

Mi tesis está dividida en dos partes principales, la primera está dedicada a la análisis del tema teórica y en la segunda presento mis resultados de la investigación sobre los sujetos plurales indeterminados en textos españoles no literarios.

En la parte teórica en el primer capítulo describo el artículo en español en general. Me dedico a la definición y función del artículo en la gramática española. Después menciono su característica básica y condiciones en que se usa generalmente. También se trata de la diferencia en uso del artículo determinado o indeterminado y su influencia a la interpretación de la oración que pueda ser completamente distinta debido al uso de concreto artículo. Otro capítulo se ocupa del artículo determinado, sus formas, posición en la oración y del su uso. El artículo determinado se usa mayormente para designar a los objetos (gente o cosas) ya mencionados en la conversación. Muy a menudo se aparece el uso anafórico que sirve para expresión de algo nuevo a través de la conexión con lo ya dicho. Si utilizamos un sinónimo, hiperónimo u otro elemento de conexión hablamos del uso asociativo, cuya aparición en la lengua española es muy frecuente. Sólo este artículo se puede utilizar para los objetos que son únicos en su clase, por ejemplo *el sol, la luna, el cielo,...* No obstante, el artículo determinado utilizamos para hablar sobre una entidad o clase de individuos para no designar a los individuos concretos, sino a la clase en general que tiene sus características especiales gracias a que podemos identificar la clase. A continuación existen otros casos especiales en que se aparece artículo determinado, muchas veces depende de la situación, circunstancias, locuciones verbales o términos de preposición.

El tercer capítulo de la parte teórica está dedicado al artículo no determinado que contiene la misma división como la previa. Entoces se mencionan formas y características básicas del artículo. Comparando con el artículo determinado, el indeterminado se usa únicamente para objetos de primera mención, que no están familiar al oyente. Después menciono otros ejemplos en que se usa este artículo,

por ejemplo con *predicados existenciales* que expresan locución, existencia o aparición de un objeto o con verbo *haber*.

Último capítulo de la parte teórica describe casos en que no se utiliza ningún determinante. Define las situaciones que no exigen el artículo y también contiene descripción del otro uso e interpretación de estos grupos nominales escuetos. Al fin se menciona la posición sintáctica de estos grupos nominales. Último, están ejemplificados en la tabla los casos de la ausencia más frecuentes debido a lo que he leído y se presenta en las gramáticas. En vista de las informaciones que he leído sobre la ausencia del artículo, evalúo que más frecuentemente se aparecen grupos nominales escuetos con verbos de *existencia, de necesidad, búsqueda o hábito*.

Segunda parte de mi tesis se dedica a la análisis práctica, para esta parte he elegido artículos de periódicos impresos y de internet. En los artículos mencionados buscaba a la aparición de los sujetos de plural no determinados.

Esta parte está dividida en cinco capítulos, el primero describe método y proceso de mi investigación y fuentes de que había sacado los ejemplos. Después continúa el capítulo especializado en primer fuente de mi investigación – el internet. Buscaba a los ejemplos de sujetos no determinados en páginas de los periódicos de *El Mundo, El País* y *La Razón*. Todos los resultados he anotado a la gráfica para que sean más claros. En otro capítulo me dedico a los ejemplos de los mismos periódicos pero impresos. Igual que en previo, he creado gráficas para cada fuente y al fin una gráfica conjunta para todos los ejemplos. Como se puede ver en la *diagrama n. 9*, en la investigación predominan sujetos indeterminados con uso calificado, comparando con mi hipótesis de la parte teórica en que supongo más aparición del uso existencial, que se aparece en todos los fuentes en minoría. En mi opinión es gracias al uso que se relaciona con sujetos que expresan gente, porque se pueden determinar y especificar con el adjetivo y también, si hablamos sobre la existencia, muchas veces se usa más con los verbos que se unen con el objeto, no con sujeto. Estos casos describo en otro capítulo que trata sobre el uso del verbo *haber* y en el último comparo los resultados de mi investigación.

Seznam použité literatury

Knižní publikace

- [1] **ALLARCOS LLORACH, Emilio (2004).** *Gramática de la lengua española.* Madrid, Espasa-Calpe.
- [2] **BOSQUE, Ignacio – DEMONTE, Violeta (2000).** *Gramática descriptiva de la lengua española.* Tomo 2. Madrid, Espasa-Calpe.
- [3] **GILI GAYA, Samuel (1989).** *Curso superior de sintaxis española.* Barcelona.
- [4] **GÓMEZ TORREGO, Leonardo (2002).** *Gramática didáctica de la lengua española.* Madrid, Ediciones SM.
- [5] **R.A.E. (2010).** *Nueva gramática de la lengua española.* Espasa-Calpe. Madrid.
- [6] **R.A.E. (2010).** *Nueva gramática de la lengua española.* Manual. Espasa-Calpe. Madrid.

Noviny

- [7] *El Mundo*, 2010, roč. XXII. č. 7.562
- [8] *El País*, 2010, roč. XXXV. č. 12.124
- [9] *La Razón*, 2013, roč. XVI. č. 5.161

Internetové zdroje

- [10] Portál *El Mundo*
<http://www.elmundo.es/>
- [11] Portál *El País*
<http://elpais.com/>
- [12] Portál *La Razón*
<http://www.larazon.es/>
- [13] Real Academia Española
<http://www.rae.es/rae.html>

Seznam použitých zkratk

atd.	a tak dále
např.	například
R.A.E.	Real Academia Española
tj.	to jest